

КАПЕЛАН РОЗПОВІВ ПРО МОЛИТВИ БІЙЦІВ

с.16

СЕРЕДА
22 березня 2023

№12 (1629)

ГІМНАСТКА СВЯТКУЄ СВОЄ 100-РІЧЧЯ

с.19

10⁰⁰ грн
1 блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

20MINUT.UA

ПЕРЕХІД НА «УРОЖАЇ»: КОЛИ БУДЕ РЕКОНСТРУКЦІЯ?

► Майстерні з ремонту одягу, картинна галерея і ніяких кіосків із фастфудом – таким після реконструкції може стати підземний перехід на «Урожай»

► А ще поставлять два ліфти, щоб «підземкою» могли скористатися люди на візках. Однак ремонти, які мали розпочатися весною минулого року, досі на стадії обговорень

с.2

ПРО ЦІНУ ДОМАШНЬОЇ АПТЕЧКИ

► Базовий набір медикаментів і у мирний час мав бути у кожній домівці, а тепер і поготів. Дізналися, скільки найнеобхідніші ліки коштують у трьох вінницьких аптеках, та порівнюємо ціни з 2021-м роком

с.17

ЧИ ВСТАНОВЛЯТЬ ПАМ'ЯТНИЙ ЗНАК?

► За чотири місяці, 14 липня, містяни вшануватимуть пам'ять жертв теракту. Сім'ї загиблих сподіваються, що до того часу на площі Перемоги з'явиться пам'ятний знак, до якого зможуть приносити квіти

с.8

РЕКЛАМА

Передплати газету RIA онлайн на сайті Укрпошти

- Швидко та без черг
- Сплачуй картою або за реквізитами

peredplata.ukrposhta.ua

Квартира у Вінниці

за **20 900\$**

можливе розтермінування до 18 місяців

WWW.DOBROBUD.NET

073-051-07-07
098-051-07-07

Вул.Сергія Зулінського 396

ДУМКА

ВОЛОДИМИР
ГЕВКО

БЛОГЕР

Буде далі

Ордер на арешт путіна вкотре продемонстрував, що роботи якесь остаточні висновки посеред процесу, хай навіть проміжні — веселе заняття, але абсолютно безглузде з точки зору правильності результату. Прогнозування зараз — це рівняння з багатьма невідомими.

Добрих два тижні від західних політиків та військових через одного знов йшла інфа про те, що війна має завершитись за столом перемовин. Ми ж, маючи на руках якесь дані, підклали їх на цю формулу і обурювались від отриманих результатів — що? Домовлятися з путіним? Про що? Що за маячня взагалі.

І тут Захід перегорнув ще одну карту — ордер на арешт путіна, заклавши йому таким чином участь у майбутніх перемовинах, на які вони розраховують. Бо хтопустить за стіл перемовин людину, яку підозрюють у військових злочинах? Це прекрасний клин між тими в росії, хто б хотів завершити все якнайшвидше через перемовини, але сподівався, що за них це зробить путін. Але ця ниточка перерізана, путін більше не учасник гіпотетичних перемовин. Ще було б крутіше додатково вбити клин між ширшою групою винних, свідомо звинуватити половину з них, а іншу залишити без уваги. Поки що.

Ми сприймаємо картину по викладених на столі пазликах, але не знаємо, що буде далі. Розчарування тим, що Захід «проковтнув» збиття їх «Боїнга», зараз набуває зовсім іншого розкладу, бо є дуже сильне відчуття, що карта збитого літака теж буде поставлена на шальку звинувачень путіну та його оточенню і бойовикам із самопроголошених республік.

І зараз воно зіграє набагато сильніше, аніж окреме швидке правосуддя, під яке б знайшли крайніх одразу після катастрофи. Зараз же крайніх не знайдеться, навпаки, на путіна та окремих осіб повісять все, навіть те, до чого вони непричетні.

І в цьому теж буде якась свого роду справедливість.

РЕКОНСТРУКЦІЯ ПЕРЕХОДУ НА «УРОЖАЇ»: КОЛИ ТА ЯК?

Оновлення «підземки» ■ Майстерні з ремонту одягу, картинна галерея і ніяких кіосків із фастфудом — таким після реконструкції може стати підземний перехід на «Урожаї». А ще поставлять два ліфти, щоб «підземкою» могли скористатися люди на візках. Однак ремонти, які мали розпочатися весною минулого року, досі на стадії обговорень

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

З рішення міськради № 1494 від 24 лютого дізналися, що у мерії є готова концепція реконструкції підземного переходу біля ринку «Урожай». Нею передбачається будівництво нових вхідних павільйонів, облаштування ліфта та загалом оновлення схеми функціонування споруди.

Подробиці розпитали у проєктувальників — комунального підприємства «Агенції просторового розвитку».

БУДИНОК ПОБУТУ З АРТПРОСТОРОМ

— Був розроблений робочий проєкт на те, щоб перехід реконструювати. Нам поставили завдання розробити варіанти, який це може мати вигляд, — каже директор «Агенції просторового розвитку» Максим Кравчук.

Він розказав, що технічне обстеження показало, що перехід є придатним для подальшого використання.

— Ця споруда не аварійна. Там є проблема з підмоканням, тому необхідно буде виконати комплекс гідроізоляційних робіт, — говорить Кравчук.

Отож, за пропозицією фахівців, над входами поставлять накриття. Біля двох із них — поблизу ринку «Урожай» і Медуниверситету — пропонують встановити ліфти.

Комерційне призначення переходу пропонують зберегти, а стіни та одне з приміщень переходу облаштувати під експозиції.

— Можна пристосувати приміщення ще й під культурну функцію. Там може бути виставка, галерея, експозиція для якихось художніх робіт, що будуть підтри-

муватися міською радою, — каже Максим Кравчук.

Щодо комерції, то замість нинішнього фастфуду з його неповторними «ароматами», які змішуються із запахом громадської вбиральні — пропонують влаштувати такий собі «міні-Будинок побуту».

— Ми запропонували створити тут комерцію побутового обслуговування. Тобто, як у будинку побуту, де є швейні майстерні, ремонт взуття, виготовлення ключів тощо, — сказав Кравчук. — Виготовили план усіх приміщень. Але демонструвати його зарано — проєкт в стадії обговорення, тому все ще може змінитися. Остаточного рішення по наповненню цього переходу ще не прийнято.

Роботи мали розпочатися у травні минулого року. Через війну їх відтермінували на невизначений строк

НАД ПЕРЕХОДОМ БУДЕ НАЗЕМНИЙ

За тиждень до повномасштабного вторгнення, нагадаємо, у Вінниці презентували реконструкцію ділянки вулиці Пирогова — від Блока (нині вулиця Героїв Поліції) до перехрестя Пирогова-Келецька-Скалецького. Оновлення переходу на «Урожаї» також було в рамках цих робіт, хоча й окремим проєктом.

А потім, ви самі знаєте, що сталося — війна, зрізання видатків на реконструкції та нові будівництва, перерозподіл коштів на оборону. За рік великої війни до питання реконструкції вулиці та переходу знов поверну-

Підземний перехід на «Урожаї» відкрили у 2002 році. І з моменту здачі об'єкта в експлуатацію були тільки поточні ремонти

В рамках робіт на вулиці Пирогова — поблизу підземного переходу — має з'явитися наземний перехід зі світлофором.

— Який сенс тоді в підземному переході, якщо буде регульований наземний перехід? Чи не простіше його тоді засипати, щоб не витрачати кошти на реконструкцію? — запитав журналіст.

— Цей варіант обговорювався і не був підтриманий. Бо, поперше, на те, щоб засипати перехід, теж треба гроші. По-друге, місто втрачить комерційні приміщення, і як наслідок будуть втрачені робочі місця та податки з цих місць. Тому вирішили зберегти цю споруду, — відпо-

вів Максим Кравчук і порадив звернутися за роз'ясненнями до директора департаменту капітального будівництва Ігоря Откидача, який, ймовірно, стане замовником реконструкції.

— Поки це не наш об'єкт. За попередніми планами збиралась робити реконструкцію вулиці Пирогова та гідроізоляцію переходу, що доручили департаменту комунального господарства і благоустрою. Чи будемо «заходити» у середину переходу і робити там реконструкцію — якраз обговорюємо і незабаром це питання буде вирішено, — сказав журналісту директор департаменту капітального будівництва Ігор Откидач.

Орендар відмовився від реконструкції

Підземний перехід на «Урожаї» будували ледь не всім містом: в кінці 90-х через відсутність фінансування на будівництво скидалися всі, про що закликвав тодішній мер Дмитро Дворкіс. Утім коштів не вистачило, щоб повністю добудувати об'єкт. Тому дофінансовував роботи у 2000 році Юрій Коробкін — підприємець, депутат міськради та власник кількох торгових закладів. Завершили оздоблення підземного переходу з пристосуванням його під комерцію у 2002 році.

З того часу не було капітальних ремонтів: тільки поточні. Тож більшість вінничан цей перехід не вперше згадують не злим тихим словом через його стан. Через петиції у 2018-му вінничани вимагали реконструкцію цього переходу. У мерії відповідали, що не можуть це зробити, адже пере-

хід в оренді, і тому капітальними роботами має займатись орендар переходу — торговельно-виробниче товариство «Південний Буг». А журналісту додатково розповіли, що «орендарю не вигідно робити капремонт і він готовий відмовитись від об'єкта на користь міста».

Отож, капітальних ремонтів не дочекалися, але принаймні були поточні: у червні 2020-го за кошти орендаря відновили тротуарну й настінну плитку та пошкоджених елементів благоустрою.

Тоді як міська влада, зі свого боку, вирішила вкластися в обстеження та виготовлення проєктно-кошторисної документації на подальшу реконструкцію переходу. Зокрема, стало відомо, що на такі цілі витратили з бюджету громади 1 мільйон 200 тисяч гривень.

МИ ЗАПИТАЛИ ВІННИЧАН

Це питання ми ставили нашим підписникам у соцмережах, де вінничани жваво обговорюють найважливіші новини, діляться своїми думками, враженнями та досвідом. Приєднуйтеся до нас у фейсбуці <https://www.facebook.com/20minut.ua> та інстаграмі <https://www.instagram.com/vn20minut/>

ВЛАДИМИР ГОРОХОВ
Має бути інформаційна підтримка на рівні дільничних поліції чи медицини. Інформація про заборону та покарання — на кожному кроці.

ДЕНИС КОВАЛЬЧУК
Штрафи за подібні порушення потрібно збільшити, як мінімум у 10 разів. Тоді результат дотримання даного закону буде в рази більшим.

РАЙСА МЕЛЬНИК
А де його подіти те листя, сухі бур'яни? Зараз весна, повним ходом йде обрізка дерев і що людям робити з гіллям, якщо палити не можна?

SEREGA GL
Краще б боролися із забрудненням річок, з утилізацією відходів підприємств. Зробили проблему з малого, щоб відволікти від глобального.

OKSANA BEVS
Необхідно організувати вивіз сухого листя та гілля та повідомити людей про таку можливість. Карати легше, ніж співпрацювати.

Як, на вашу думку, треба боротися з паліями сухого листя?

ПРО ПРОЄКТИ ДЛЯ МОЛОДІ: ВІД МЕДДОПОМОГИ ДО КОВОРГІНКІВ

Активність ■ У Вінниці вже понад п'ять років існує Молодіжний банк Ініціатив. Щороку ця програма фінансує цікаві та корисні проєкти для розвитку Вінницької громади. Розповідаємо, хто переміг у конкурсі грантів від молодіжної програми цього року, які проєкти вже до кінця літа будуть зреалізовані у Вінниці та чим ще, окрім конкурсу грантів, займається Молодіжний банк Ініціатив

НАТАЛІЯ КОРПУН, RIA,
(097)1448132

Молодіжний банк Ініціатив Вінниці — це грантодавча програма для місцевої молоді, віком від 13 до 25 років. Як пояснюють у програмі, місія МБІ активізувати молодь міста Вінниці та надати їй можливості реалізувати власні ініціативи за допомогою грантового конкурсу.

Як це все працює, пояснила нам координаторка програми Єлизавета Шаповалова.

— Молодіжний банк — це програма, яка функціонує у багатьох країнах. При «Подільській громаді» також існує Молодіжний банк. Група молоді від 13 до 24 років впродовж року проводить різні фандрайзингові заходи та збирає на них гроші, — розповідає Єлизавета. — Ми проводили, наприклад, проєкт, де кожен охочий, за певну суму, міг придбати книгу, обравши її тільки за цитатою та жанром. Зібрані кошти на цих різноманітних заходах Молодіжний банк потім роздає різним молодіжним ініціативам шляхом оголошення конкурсу грантів.

Цьогоріч це п'ятий конкурс грантів. Попередні чотири конкурси були проведені на загальну суму 86 000 гривень, й у їхніх рамках підтримали 16 молодіжних проєктів.

— Кількість грантів, які виграють, щороку залежить від того, скільки коштів ми зберемо шляхом організації заходів. Цьогоріч ми також отримали допомогу від благодійної організації, тому ми змогли збільшити суму для фінансування кожного проєкту. Одна команда отримує 10 тисяч гривень на реалізацію своєї ініціативи. Ми допомагаємо, консулюємо потім всіх переможців, — пояснює координаторка програми. — Всі проєкти переможців мають зреалізувати до вересня 2023.

У Вінниці ця програма діє з 2016 року, й за цей час ініціативна молодь зреалізувала чимало всьляких проєктів. До прикладу, ось кілька з них:

■ Відходи в Доходи

Це проєкт розвитку системи сортування відходів у Вінницькому технічному коледжу. Ініціатива працює вже близько 4 років та є безперервним та стабільним екологічно-корисним проєктом.

Молодіжний Банк Ініціатив у Вінниці профінансував чотири проєкти, які будуть створені до вересня 2023 року. Реалізує їх активна молодь міста

■ **Клаптики історії**
Проєкт вивчення та популяризації архітектурної спадщини Вінницької області.

■ **Станція Глибокого сортування Shuttle**

Про цю станцію ми неодноразово писали, це одна із перших

У рамках попередніх чотирьох конкурсів підтримали 16 молодіжних проєктів на загальну суму 86 тисяч гривень

станцій сортування, що запрацювала у Вінниці та нині, окрім збору та відправки сміття на перероблення, збирають гроші на авто для фронту за допомогою розіграшів, збирають бляшанки на виготовлення окопних свічок тощо.

■ **Lifeguards**

Це проєкт із серією тренінгів з

метою навчити молодь надавати першу медичну допомогу у різноманітних екстрених випадках.

Цьогоріч у конкурсі грантів від Молодіжного банку Ініціатив виграли чотири команди. Детальніше про кожен проєкт розповіли на сторінці «Подільської громади». Тож у Вінниці будуть реалізовувати такі проєкти:

■ **«CoolLib»**. Він передбачає створення простору (coworking) для роботи та відпочинку. Там буде Wi-Fi, поповнення бібліотечного фонду у зв'язку з дерусифікацією, облаштування місця для проведення заходів і тренінгів. Таку ідею запропонувала команда з КЗ «Вінницький ліцей № 16».

■ **«Blackout»**. Це буде зреалізована постановка та показ вистави на сцені Вінницького обласного академічного музично-драматичного театру ім. М.К. Садовського. Вистава має актуалізувати, крім теми відсутності світла в українських домівках, також

і брак спілкування в родині. Цікава вона буде глядачам віком 12+.

■ **«ВелоПрометей»**. Це велогенератор від Вінницького технічного коледжу. Цей проєкт має на меті створення велогенератора, який при відключенні світла як портативний пристрій стане джерелом живлення на 220 V, із зовнішнім акумулятором. Іншими словами: потрібно підзарядити гаджет — крути педалі на велосипеді.

■ **«Таємнича Вінниця»/Mysteriuous Vinnytsia**. Цей проєкт передбачає створення настільної гри від ГО «Платформа соціального розвитку «Сетап»». Гра має дозволити підвищити знання і розуміння мешканців та гостей Вінниці про культурну спадщину нашого міста.

Стежити за всіма анонсами заходів від Молодіжного банку Ініціатив Вінниці можна у соцмережах програми.

Юні співаки і музиканти Вінниччини можуть виграти стипендію від гурту «ТІК»

ВАЛЕНТИНА КИРИЛЬЧУК, RIA,
(096)3145155

Придбати омріяний музичний інструмент, мати можливість оплатити навчання у музичній школі, записати власну пісню на професійній студії чи випустити збірку своїх композицій. Аби підтримати талановитих і креативних дітей та підлітків, які живуть у Вінниці та області, корпоративний фонд гурту «ТІК» і фонд «Подільська громада» щороку проводять стипендіальний конкурс для музично обдарованої молоді.

Прийом заявок на конкурс-2023 вже стартував і триватиме до 31 березня.

— Дитячі мрії обов'язково повинні здійснюватися! А підтримка талановитих дітей у час війни особливо важлива, — розповідаючи про цьогорічний конкурс, зазначає лідер гурту «ТІК» Віктор Бронюк. — Це буде шоста

стипендіальна програма, хоча загалом вже дев'ять років ми маємо таку чудову традицію — підтримувати музично обдаровану молодь й ставити невеличким шаблем на шляху до здійснення творчих мрій юних талантів. А їх у нашій області дійсно дуже багато! Щороку на конкурс отримуємо дуже багато заявок від дітей самого різного віку із сіл та містечок майже всіх районів Вінницької області.

До складу журі оргкомітет конкурсу завжди запрошує відомих творчих особистостей Вінниці, журналістів, представників громадських організацій і фонду «Подільська громада», які, ретельно переглядаючи відеоісторії всіх учасників, обирають переможців, які й отримують стипендії на втілення своїх музичних мрій.

Цьогоріч талановиті діти і молодь віком від 5 до 16 років, які проживають у Вінниці та Вінницькій області, можуть отримати стипендії у 7000 гривень.

Умови участі дуже прості. Всім бажаючим поборотися за стипендії, потрібно заповнити аплікаційну форму й записати короткий відеоролик «Я і музика» (тривалість — до однієї хвилини), у якому розказати про важливість музики у своєму житті під час війни і відповісти на питання: «Чому саме я маю отримати цю стипендію? На що її витратчу?» За наявності можна також надати довідку про соціальний статус родини, у якій проживає дитина, та рекомендаційний лист від свого навчального закладу або інші листи від педагогів і керівників колективів.

Усе це потрібно сформулювати в лист і до 31 березня надіслати на електронну пошту rodolfond@gmail.com з темою «Заявка на стипендіальний конкурс».

— Із радістю запрошуюю всіх талановитих дітей Вінниччини взяти участь у нашому конкурсі, який цього року проходить за підтримки ІСАР Єднання та Фонду Ч.С. Мотта, — говорить Віктор Бронюк. — Бажаю успіху і вірю у кожного конкурсанта й конкурсантку цього року!

На фото Віктор Бронюк із переможцями стипендіального конкурсу 2021 року. «Бажаю успіху і вірю у кожного конкурсанта й конкурсантку цього року!» — каже музикант

Віктор Бронюк. — Бажаю успіху і вірю у кожного конкурсанта й конкурсантку!

ТРИВАЄ РЕМОНТ «ХІМІКА». ЯК ЗМІНИВСЯ ПАРК ЗА ЦЮ ЗИМУ?

Оновлення ■ Напівдикий «Хімік» перетворюють на повноцінний парк для Замостя. Роботи з капремонту відновили ще в жовтні минулого року. Ремонти тривали й за сприятливої погоди цієї зими. Який зараз має вигляд ця місцевість? Скільки на капремонт витратять коштів і коли завершать благоустрій парку?

ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
 (063)7758334

Відвідали парк зранку 14 березня. Робітників на той момент на місці не було. Але ми помітили низку змін у порівнянні з нашим попереднім візитом, 7 листопада минулого року.

Серед них — добудована «лава добросусідства», майже повністю викладена плиткою центральна алея, відремонтований паркан та арка. Втім, роботи ще немало, про що свідчать кучугури викопаної землі та відсіву на половині території парку.

ЩО ЗМІНИЛОСЯ

Вхідна арка до парку повністю пофарбована. Невеликі приміщення в цій арці, які раніше використовувалися вінничанами як «смітник» — засклені та закриті дверима.

Також відремонтована огорожа до парку — бетонний паркан облицювали гранітними плитами та дерев'яними дошками.

Заходимо всередину парку і бачимо, що будівельники завершили викладати плитку по центральній алеї. Обабіч від неї посадили саджанці молодих дерев.

На ключовій локації — де

альтанка — склали довжелезну «лаву добросусідства».

Ідея в тому, що ця хвиляста лавка є майже неперервною і сприятиме тому, щоб місцеві мешканці спілкувалися між собою, сидячи поруч.

Дитячі атракціони також уже готові: дерев'яна лінія перешкод, яка була закрита червоним пластиковим парканом, нині доступна для користування. Позаду неї — гумовий пагорб зі

Роботи ще чимало: треба далі викласти плиткою алеї, поставити дитячі та спортивні майданчики та багато іншого

східцями, по якому дуже м'яко ходити. Попереду — імпровізована сцена з металеві сітки, обрамлена дерев'яними дошками.

По центру парку сформована чаша фонтану — за планами на його бортах мають зробити ще місця для сидіння. А далі, починаючи від фонтану, помітно, що роботи ще чимало: треба далі викласти плиткою алеї, поставити дитячі та спортивні майданчики та багато іншого.

Роботи триватимуть до жовтня 2023 року. За тендером, капітальний ремонт парку коштує 32 мільйони 730 тисяч гривень.

ЦІНА ТА СТРОКИ РОБІТ

За тендером, капітальний ремонт парку «Хімік» коштує 32 мільйони 730 тисяч гривень.

Підрядник — «Підприємство «Агропродсоюз». Раніше цій компанії довіряли встановити флагшток на Замковій горі, коло на Коріатовичів і також вони зараз працюють над оновленням Меморіалу Слави, що на Київській.

У департаменті комунального господарства і благоустрою нещодавно прозвітували щодо стану виконаних і запланованих робіт:

«Наразі там виконані майже всі роботи із заміни та прокладання інженерних мереж, влаштування пішохідних алеї, зовнішнього освітлення, системи відеонагляду, ремонту вхідної

групи та посадці зелених насаджень, — йдеться у звіті. — Вже у 2023 році плануємо остаточно завершити роботи по цьому об'єкті із встановленням ключових локацій, блокованої вбиральні та фонтану».

Час на все це є: капітальний ремонт парку «Хімік» триватиме включно до жовтня 2023 року.

Капремонт виконують із другої спроби

За сквер між вулицями Петра Запорожця та Некрасова взяли ще у 2016 році. Тоді після кількох запеклих дискусій та публічних обговорень містяни вирішили, що в парку має бути саме парк, а не церква. Згодом міська влада провела архітектурний конкурс, результатом якого стала концепція розвитку парку: збереження дерев, створення дитячої ігрової зони,

спортивна частина парку з тренажерами, велотреком і біговою доріжкою та багато іншого. До реконструкції приступили на початку 2021 року. Підряд отримало вінницьке підприємство «Рослана», на суму 20 мільйонів гривень. Однак роботи не завершили. — Був розірваний договір із попереднім підрядником. Провели

коригування проектної документації. Та розраховалися за фактом виконаних робіт із цим виконавцем, — говорив раніше журналісту директор департаменту комунального господарства і благоустрою Юрій Семенюк. Тож замість 20 млн грн приватне підприємство «Рослана» отримало тільки 4,7 млн грн, про що вказано в угоді до тендеру.

Біля «Зорі» хочуть зробити парковку. Ціна — 3,1 мільйона гривень

ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
 (063)7758334

Департамент комунального господарства оголосив тендер на капремонт паркувальної зони на Стрілецькій, у районі палацу мистецтв «Зоря». Очікувана вартість закупівлі — 3 мільйони 172 тисячі 276 гривень. Що входить у цю суму?

Технічне завдання складається з 98 пунктів.

На початку майбутньому підряднику треба буде виконати підготовчі роботи — зняти асфальт, демонтувати 304 метри бордюрів, вирізати сухі, аварійні дерева. Від усього цього буде аж 74 тонни сміття, які потрібно буде вивезти з території.

Поряд із паркувальною зоною планують наново викласти тротуар. Старе — прибрати, і в траншею засипати пісок, відсів, ас-

фальтобетон. Відгородити тротуар бордюром від стоянки. Плюс, підряднику треба буде викласти «смугу» з тактильної жовтої плитки, яка дозволяє орієнтуватись людям із порушенням зору.

Окремим пунктом документації є завдання на будівельні роботи на паркувальній зоні: її також треба буде зробити з нуля — вирити дорожнє корито, в яке потім засипатимуть кілька шарів піску, щебеню, асфальтобетону.

Зелену зону, що біля парковки — усього 85 квадратних метрів — засіють газонами. А самі паркомісця розфарбують дорожньою розміткою, і ще встановлять забороняючі та інформаційні дорожні знаки (3.21; 3.22; 3.23; 4.2; 5.38.1; 5.42.1).

— Паркувальна зона буде організована праворуч від «Зорі», на вулиці Стрілецькій. Там сьогодні щось схоже на зелену зону, на яку

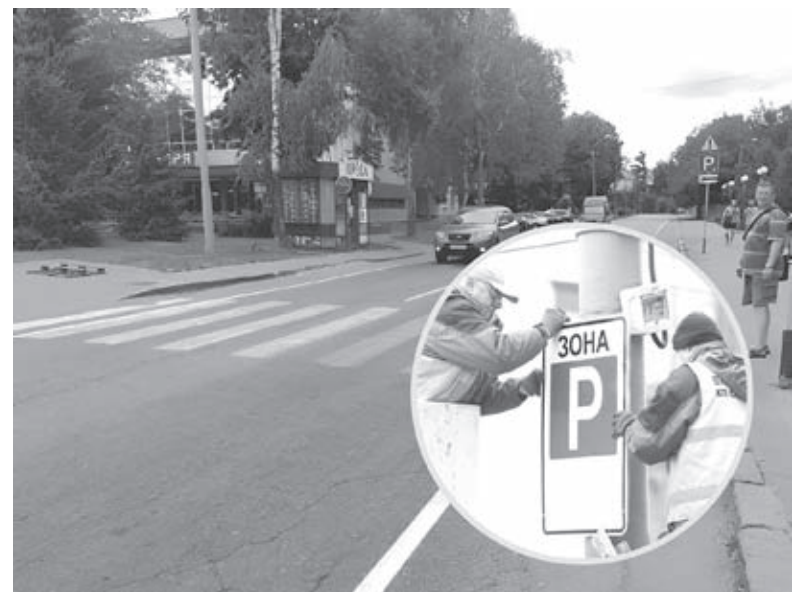
заїжджають автомобілі, — пояснив журналісту директор департаменту комунального господарства та благоустрою Юрій Семенюк.

— А скільки там буде паркомісць? — спитав журналіст.

— Наскільки я пам'ятаю, там буде організовано наче 16 місць для паркування. Точно не можу сказати, бо немає перед очима проекту, — відповів Семенюк.

Звісно, що зацікавила ціна. Адже 3 мільйони 172 тисячі гривень — це, напевно, чимала вартість організації парковки. Чому ж вийшла така сума?

— Проєкт розрахований таким чином. Наявна стоянка буде розширена, збільшено кількість паркомісць. Буде окремих заїзд. Тобто, вона не буде знаходитися вздовж дороги на Стрілецькій, це не «кишені» для тимчасового паркування, — відповів Юрій Семенюк.

Виконавця робіт оберуть 21 березня. Йому доручать демонтувати старі поверхні та «з нуля» побудувати паркомісця і тротуар

У ВЛАДА ПІСЛЯ НЕВДАЛОЇ ОПЕРАЦІЇ БУДЕ ЩЕ РІК РЕАБІЛІТАЦІЇ

Ціна помилки ■ Жовтень 2022 — хірург дитячої обласної Сергій Антоненко прооперував чотирирічному Владу кісту на ніжці. Хоча кісту не знайшов, розрізав і зашив? Лютий 2023 — дитина не стає на ніжку, яка атрофується і болить. Повторні дослідження вказують, що дитині пошкодили нерв на ніжці. Хлопчика направляють у Київ в інститут нейрохірургії... Знову операція

АЛЬОНА РЯБОКОНЬ,
 RIA, (067)4333535

У вересні 2022 року у чотирирічного Владу на УЗД виявили гігрому в підколінній ямці (це підшкірне утворення у вигляді шишки, як правило, розташоване в області суглобів і являє собою порожнину, заповнену рідиною, це одночасно може бути кіста або пухлина) і порадили негайно її видалити. Після консультації кількох лікарів, хлопчика госпіталізували в дитячу обласну лікарню в травматологічне відділення.

Оперував дитину хірург травматологічного відділення дитячої обласної лікарні Сергій Антоненко. Після операції Влад ще тиждень провів у лікарні, тому що операційний шов не заживав, а дитина температурила. Виписував хлопчика вже інший лікар. Тому що Сергій Антоненко через два дні після проведеної ним операції пішов на лікарняний. І відтоді Ірина Шуляк,

мама хлопчика, його не бачила, хоча потім неодноразово навідувалась до травматологічного відділення лікарні. Спочатку, бо шов не гоїться — і дитина не ступала на ніжку, потім шов загоївся — а дитина все одно не ступала на ніжку. Хоча з моменту операції пройшло три з половиною місяці.

Мама хлопчика написала скаргу на Сергія Антоненка, який прооперував її дитину і обіцяв, що все буде добре. Залишила її в приймальні головного лікаря, а сама пішла на прийом до медичного директора лікарні Оксани Моравської. Спонтанний консилиум лікарів, який скликала в себе в кабінеті медичний директор дитячої обласної лікарні, вирішив, що Владу потрібно повторно госпіталізувати і дообстежити.

Повторне дослідження показало: «Неможливо виключити травматичне пошкодження загального маломілкового нерву в підколінній ямці на рівні суглобової щілини з розвитком невроми».

— Мені сказали, що тут нам не допоможуть, треба їхати в Київ, прогнозів теж ніхто ніяких не дає, — говорить мама Влада, яка 22 лютого поїхала із сином в інститут нейрохірургії.

В ІНСТИТУТІ НЕЙРОХІРУРГІЇ

Ірину з малим поклали в доросле відділення інституту нейрохірургії. Як каже її сестра Руслана, цьому сприяв Сергій Чорний, завідділення травматології дитячої обласної. І саме він домовився з професором інституту, щоб той займався хлопчиком.

— Влада оглянули і сказали, що ситуація важка, потрібна операція і вона буде складною, — розповідає Руслана. — Його про-

Владика чекають постійні поїздки до лікарні на різноманітні маніпуляції, які мають відновити рухомість ніжки

оперували 27 лютого, операція тривала три години. Нейрохірург, який її робив, сказав, що нерв на прооперованій раніше ніжці мав сантиметровий рубець, який видалили, але багато часу було витрачено не те, щоб зшити нерв під мікроскопом.

Зараз Влад вже у Вінниці, його ніжка зігнута, так наче дитина сидить. Нейрохірург, який оперував малого, сказав: ще місяць Влад на ніжку точно наступати не буде.

ВСЕ ТІЛЬКИ ПОЧИНАЄТЬСЯ

Нещодавно, 15 березня, Владика нарешті зняли шви. Вже після другої операції, яку зробили

Владик зараз взагалі не ходить. Його носять на руках, але сподіваються, що восени все буде добре

хлопчику в інституті нейрохірургії. Знімав шви Сергій Чорний.

— У Києві, коли робили операцію, видалили рубець, і тепер нерв на цій ніжці коротший на один сантиметр, — розповідає мама малюка Ірина. — Сергій Чорний сказав, що потрібно буде шукати у Вінниці нейрохірурга, або лягати на денний стаціонар в неврологічне відділення. Там є лікар, який може малому допомогти в реабілітації.

Зараз у дитини ніжка зігнута в коліні так, наче він сидить. На ніжку наклали гіпс, і сказали: «в такому положенні вона має бути три тижні». Гіпс будуть розтягувати в три етапи, а вже потім без гіпса потрібно буде розтягувати нерв.

Тож Владик взагалі не ходить. Мама каже, він сідає на підлогу, піднімає пошкоджену ніжку догори, впирається ручками і так повзає. А ще малюк дуже не хоче виходити на вулицю, як тільки починають його одягати — капризує.

— Він наче соромиться, бо

зараз ми його на руках носимо, — говорить Ірина і додає, що особливо сина дратує, коли вони їдуть у дитячу обласну лікарню. — Як тільки бачить знайому зупинку, починає плакати.

ЩО ДАЛІ?

Впродовж року Владика чекають постійні поїздки до дитячої обласної лікарні на різноманітні маніпуляції, щоб відновити рухомість ніжки. Звісно, якщо мама Ірина не знайде іншого нейрохірурга, бо в дитячу обласну вона звертатися не дуже хоче.

— Це буде цілий рік масажів, процедур, треба буде розробляти коліно, потім треба буде внизу ніжку виправляти, тому що вона довгий час була повернута в сторону. А ще треба набратися терпіння, бо нерв дуже повільно відновлюється, — розповідає тітка малого Руслана, і додає, що малюку можна зробити групу з інвалідності на цей рік.

Втім мама Влада поки що думає, бо не знає, чи витримає ще одне випробування: випробування комісії МСЕК.

Лікар знову зник

Через скаргу Ірини, в дитячій обласній лікарні скликали медичну комісію. Винних у ситуації з Владиком не знайшлося, лікарі просто вирішили, що дитину потрібно відправляти в Київ.

Коли відбулося засідання медичної комісії, до тітки малюка Руслани написав Сергій Антоненко. Сказав жінці, як він пере-

живає за хлопчика, як відчуває свою провину на 50% і через це в нього тиск. А ще обіцяв провести реабілітацію малого, коли того прооперують.

— Я сказала: дякую, не треба, — говорить Руслана.

Коли Влада прооперували в Києві, Сергій Антоненко знову спілкувався з тіткою Владу. Руслана сама написала лікарю, сказала,

що малого успішно прооперували, і додала, що при повторній операції виявили ушкодження нерва, через операцію попередню. На що Сергій Антоненко написав таке: «Я знаю, але я його не усикав, там просто нерв був стиснутий рубцем і реабілітація (після операції в Києві — авт.) має бути успішна». Після того лікар на зв'язок не виходить.

На Європейській площі проведуть пошуково-ексгумаційні дослідження

НАТАЛІЯ КОРПАН, RIA, (097)1448132

У Вінниці цього року планується поставити крапку в питанні деколонізації Європейської площі. У травні минулого року прибрали скульптурну композицію з буйвоном, червоногвардійцем та червоноармійцем. Пізніше там були демонтовані бетонні стели, на яких знаходились плити з викарбованими іменами полеглих у Другій світовій війні.

Цьогоріч, як читаємо на сайті

міськради, у Вінниці мають гідно вшанувати пам'ять полеглих у Другій світовій війні, які там поховані, та перепоховати останки військових окупаційної армії початку ХХ століття. Для цього мають бути проведені пошукові дослідження на території Європейської площі, де, за архівними даними, наявні місця поховань 1920-1975 рр.

«Наразі вже стартували підготовчі роботи на ділянці біля колишнього меморіального комп-

лексу, де пошуково-ексгумаційні роботи проводитиме спеціалізована організація. У результаті досліджень науковці отримають додаткові дані для вивчення історії міста», — читаємо на сайті міськради.

Виявлені захоронення загиблих під час Другої світової війни перенесуть до вже існуючої зони пам'яті з метою вшанування. За словами головного архітектора міста Євгена Совінського, Вінниця має намір таким чином

розкрити справжні сторінки власної історії.

— В усій Україні триває процес деколонізації та усунення елементів радянської та комуністичної символіки. Ми маємо намір розмежувати пам'ять про II Світову війну, що буде збережена на Меморіалі на вул. Київській, та штучно привнесений радянсько-комуністичний контекст «еліт» 20-х, 30-х років, з яких почала формуватися ця поховальна зона, що до цього була міським

садом у центрі міста, — каже Євген Совінський.

За його словами, у випадку, якщо будуть виявлені захоронення — їх буде перенесено до вже існуючої зони пам'яті, де уже монтується плити з іменами 6500 вінничан, що загинули у Світовій війні. Саме з цієї метою пошуковці будуть проводити дослідження. Після завершення робіт розпочнеться підготовка до проведення відкритого архітектурного конкурсу.

ЧОМУ МАМА МАЄ ПРОСИТИ ЖИВИЙ КОРИДОР ДЛЯ СИНА?

Мами героїв ■ Віталій Вжещ пішов на війну 1 березня. Сказав: «Як не ми, то хто» і додав: «Якщо ми там не будемо, то вони будуть тут». Загинув 5 вересня під селом Костромка Херсонської області. Щоб знайти і поховати бійця, родина чекала пів року і пройшла через все — неймовірну людську підтримку і вражаючу байдужість

АЛЬОНА РЯБОКОНЬ,
 RIA, (067)4333535

Віталій служив у 137 батальйоні морської піхоти. Був командиром відділення снайперів.

На початку вересня загинув.

— Довгий час сина не могли знайти, — розповідає мама біця Тамара Розвора. — Тіла його і його побратимів знаходилися на полі бою, територія була окупована. Потім знайшли, пройшли експертизу ДНК. А 10 березня його поховали на Алеї Слави.

За словами Тамари, пошуки сина їй далися дуже важко. І словами тут не розповіси, тому що тут крик маминої душі.

— Я зверталася в усі служби, які тільки є в Україні, навіть у Червоний Хрест у Женеві. Кругом подавали дані, кругом шукали... Ви знаєте, я можу вже поділитися списком і досвідом, як розшукувати військових, — говорить Тамара. — Тому що зверталася всюди і розумію, де допоможуть, а де марна справа звертатися.

У ЧАСТИНІ НИЧОГО НЕ КАЗАЛИ

А от співпраці з частиною сина, такої, якою вона напевне мала б бути, за словами матері, не було. Матеріали по справі Віталія сім'ї надали аж у грудні. До тих пір говорили, що проводиться розслідування.

— Там дуже довго не могли вивести тіла з поля бою. Село Костромка було звільнене 8 листопада, — розповідає Тамара. — Два тіла його побратимів забрали. Це був Паша і ще один хлопець неопізнаний, але ми думаємо, що то Андрій. А мого Віталія не було. Його вже потім знайшов Червоний Хрест.

За словами жінки, коли вони разом із дружиною сина почали пошуки, довелося тиснути на різні важелі, щоб дізнатися хоч якусь інформацію, бо в частині нічого не казали.

— Віталій був підпорядкова-

ний в стрілецький батальйон підполковника Андрієнка, і я вважаю, що той відправив їхню частину А0216 на смерть, — говорить мама бійця. — І коли я до нього зателефонувала, попросила матеріали розслідування, попросила допомоги знайти тіла, забрати їх звідти, він сказав: «Я розберуся».

Тамара каже, що вона прекрасно розуміла, коли їй казали: «Ми не можемо покласти десятків хлопців, щоб вивести ваших трьох». Вона теж такого не хотіла. Тому що всі чийсь діти, і кожна мати бажає небо, щоб її дитина повернулася живою. Справа ж не в цьому...

«ВАС ЯК МАТИ ТРЕБА БИТИ...»

Через пів години після спілкування з підполковником до матери бійця, яка якраз лежала в онкологічній лікарні після

«Не може такого бути в країні, де йде війна за свободу. Не можна замовчувати і не говорити про хлопців та дівчат, які гинуть»

операції, зателефонували. Це був заступник командира 31-ї частини з морально-психологічного забезпечення на прізвище Пожидаєв.

— Ви знаєте, що ваш син загинув? — запитує Пожидаєв маму.

— Знаю, мені всі про це говорять, але маю побачити на власні очі, — відповідає.

— Там авіабомба, попала прямо в окоп, останків не залишилось, ми вам тіла на поховання не дамо, — каже він.

— Тоді чому цілий місяць мені говорили, що «вони там лежать, але ми не можемо їх евакуювати, ризикуючи життям інших. Чекаємо, доки звільниться територія», а тепер це, — кажу я. — І як ви можете знати, що авіабомба потрапила саме в їх окоп? Може, останки там є, і матерям буде що ховати.

— Вас, як маму треба бити, — сказав і кинув слухавку.

Віталій Вжещ дуже хотів бути офіцером, йому в серпні мали дати звання лейтенанта, але він загинув. Звання посмертно не дають. Тож мрія залишилася мрією, а обіцянка — обіцячкою

Тамара говорить, що тепер у неї є ціль після того, як вона поховала сина. Знайти цього Пожидаєва, глянути йому в очі і запитати: як він може матері загиблого Героя сказати, що її потрібно бити?

БАЙДУЖІСТЬ ВРАЖАЄ

— За що мене бити? За те, що я його виховала так, що він у числі перших пішов на війну, незважаючи на інвалідність після АТО? Що не зважаючи на гарну роботу, молоду дружину і трирічну донечку пішов захищати нас? Що він патріот? — запитує Тамара. — Чи це через те, що я просила матеріали по справі мого сина, просила тіло або статус «зниклого безвісти». Ви знаєте, що коли боєць гине, але його не можуть вивести з полю бою, за два тижні цьому бійцю надається статус «зниклого безвісти»? Віталіку цей статус надали 21 грудня.

До того, 15 вересня, мама бійця здала матеріал на ДНК-експертизу у Вінниці. До 15 листопада, за словами жінки, поліція її матеріал навіть не внесла в базу даних.

— Коли звільнили Костромку, 14 листопада, ми їздили в Миколаїв на впізнання, я попросила в слідчих просто там взяти мій ДНК, мені відмовили зі словами: «Будемо ми зараз у кожної матери ДНК брати...», — говорить жінка. — Взяти в брата і доньки. Чому? Я цього не розумію. Потім ДНК підтвердилось. Але ця байдужість, замовчування всього — вона вражає. Я вважаю, не може такого бути в країні, де йде війна за свободу. Не можна замовчувати і не говорити про хлопців та дівчат, які гинуть.

ВСТИГНЕТЕ НА ПОХОРОН

Чому Тамара говорить про замовчування і байдужість? Простий приклад. Жінка знаходилася на лікуванні в Німеччині, в неї онкологія, було кілька операцій. У цей час, за її словами, вже зробили ДНК-експертизу. Але цілий тиждень їй не говорили висновок.

— Сказали так: «По телефону казати нічого не будемо, бо це кримінальна відповідальність», — розповідає жінка. — Я тиждень сиділа там, не могла знайти собі місце, не знала, це мій син чи ні. Казала: «Якщо то він, дайте поховати». Але сьогодні вони не встигли зареєструвати, завтра підписати, потім внести в базу даних... Так кожен день. Це щось страшне, коли ти ходиш, сидиш, лягаєш і думаєш, думаєш, думаєш. Хто там? Я казала — хіба для вас щось від того зміниться, це надсекретна інформація — буду я знати сьогодні чи через тиждень, коли ви там із папірцями розберетеся?

— Встигнете ви на похорон прийти, — відповідають мені.

— Зачекайте, це моя дитина, — кажу. — І якщо вже говорити про похорон, його треба організувати, а не просто прийти і вклонитися могилі.

«КОЛИ Я ХОРОНИЛА СИНА...»

У Вінницю тіло Віталія привезли 8 березня. Тоді мама з його дружиною ходили в морг. Потім у міськраду, просили живий коридор. Їм надали автобус, зробили живий коридор, на який прийшло кілька людей. На похорон прийшли представники частини. Прийшла директор школи, де навчався Віталій, а його мама багато років працювала вчителькою. І ніхто не сказав чотири простих слова «Слава Україні! Героям слава!». І хоч би один представник міста вшанував пам'ять...

— У мене склалося таке враження, просто я варюся в цьому всьому вже давно: війна болить тільки тим, у кого там хтось воює, і ще п'яти відсоткам людей, — говорить жінка. — Всім іншим якось байдуже.

Мама бійця вважає, що нація деградує. Тому що війна в країні мала б якось гуртувати людей, але все навпаки. Кожен займається своїми справами. Більш того, навіть своїми справами не займається.

— Тому що, от ви написали: «Мама героя просить живий коридор», але хіба це матері потрібно робити? — говорять Тамара. — А ще, мама сьогодні бігає і вирішує питання флага, щоб на могилі сина, який поклав життя на війні, прапор встановити. І справа ж не в грошах, вона в повазі до цих хлопців і дівчат — Героїв. І мені здається, що все це йде від влади, тому що, ну куди можна поскаржитися тут, грубо кажучи, «внизу», щоб тебе почули? Нікому. Тому що всі знають, там «наверху» ніхто нікого не покарає.

ЧОМУ ТАКА БАЙДУЖІСТЬ

Коли в країні згадують якусь пам'ятну подію, на екранах телевізорів горить свічка. На думку Тамари, сьогодні ця свічка пам'яті не має згасати взагалі. Тому що кожен день чиясь мама ховає сина чи дочку. Кожен день чиясь мама шукає свого сина чи доньку в списках, у висновках експертиз ДНК.

— Ви подивіться, скільки бійців із Вінниччини загинуло просто за останній тиждень, — говорить мама бійця. — Подивіться на Алею Слави нашого кладовища. Але це чомусь сприймається як норма, більш того, всі живуть і думають, що в нас немає війни. Хай мене засуджують, але це точка зору, яка сформувалася за останні пів року, як я шукала свого сина.

Наостанок...

— Син дуже хотів бути офіцером, йому в серпні мали дати звання лейтенанта, але... — розповідає Тамара. — Я запитала замполіта частини, чи можна дати звання посмертно, мені сказали: «не положено». Чому? Не зрозуміло. Ніхто не буде претендувати на це звання? Тож мрія залишилася мрією, а обіцянка — обіцячкою.

Із самого початку АТО — в зоні бойових дій

Віталій Вжещ народився 30 грудня 1994 року. Закінчив Володівську школу, після якої вивчився на бухгалтера в Брацлавському коледжі. Після коледжу вступив в Аграрний університет. Але на заочне, тому що хлопець

пішов служити в 95-ту Житомирську аеромобільну бригаду. Був десантником, із самого початку АТО — в зоні бойових дій.

У 2014 році отримав поранення і інвалідність. Продовжував служити в Немирівському війсь-

ккоматі. Потім звільнився, одружився. Дружина Ліна, вчителька, працює у вінницькому ліцеї. Три роки тому народилась донечка Аня. Мама Віталія дякує всім небайдужим за допомогу і за підтримку!

«ЯК ЖЕ Я ХЛОПЦІВ ТАМ КИНУ?»

Вічна слава! Після російського вторгнення, вінничанин покинув роботу за кордоном та вступив до лав ЗСУ. захищав країну на півночі та сході. Загинув в українському Бахмуті. У Героя залишилися батьки, дружина та троє маленьких дітей

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
 RIA, (095)1039671

Євгеній Пиндик до великої війни працював далекобійником у Литві, але після повномасштабного вторгнення написав заяву про звільнення та повернувся на Батьківщину. Кілька днів побув із дружиною та трьома маленькими дітьми, яких давно не бачив, а потім пішов до військкомату.

Оскільки колись Євгеній проходив строкову службу в армії та мав кілька відкритих категорій у водійському посвідченні, йому одразу сказали приходити з речами. Спочатку чоловіка відправили на Черкашину. Згодом були кордони Чернігівської та Сумської областей, де бої та перестрілки з ворогом не вщухали довгий час.

В армії вінничанину довірили керування броневомобілем українського виробництва «Козак». На ньому він виконав чимало бойових завдань на півночі країни. Однак у січні все змінилось. Дружина Євгенія Олена

каже, що у частину прийшов наказ про перекидання додаткових сил на бахмутський напрямок.

— У нас до останнього була надія, що його не відправлять у найгарячішу точку. Ми просили Женю повернутися додому: «У тебе ж маленькі діти», але він відповідав, що все буде добре, я довоюю, — розповідає подруга військовослужбовця Ірина. — Коли остаточно стало відомо, що Женю переводять у самий Бахмут, ми не просили, а вже благали його не їхати. У нього троє дітей, він міг би демобілізуватися, або хоча б перевестися на інший напрямок. Та Женя нас не слухав: «Як же я своїх хлопців там кину?»

У Бахмуті вінничанин пересів за кермо канадського броневомобіля Roshel Senator. Нерідко виїжджав на ньому для евакуації поранених під час вуличних боїв побратимів. З однієї такої поїздки Євгеній не повернувся.

— У них був «Старлінк», тому ми могли говорити щодня. Я постійно питала, як там у нього справи, а він завжди відповідав, що все тихо та спокійно. Якось ми побачили відео з ним і зро-

зумили, наскільки там дійсно «тихо» та «спокійно». Постійно щось вибухало, звуки пострілів, прильоти, — розповідає дружина Євгенія Олена. — 9 березня він подзвонив мені зранку, сказав, що у нього якась проблема з колесом, що його потрібно замінити. Я запитала, чи буде він у той день ще кудись виїжджати. Сказав, що не знає.

Близько дев'ятої години вечора того ж дня Олені зателефонували побратими Євгенія. Повідомили, що її чоловік важко поранений, але ніби як стабільний. Дружина почала з'ясовувати деталі, зв'язалася з командиром. Ска-

Останні дні менша донька постійно говорить мамі: «Відкрий штори, щоб тато мене побачив. Бо тато на небі»

зала йому, що їхатиме до Євгенія. Офіцер просив почекати до ранку, але Олена відмовилася. Після цього командир написав: «Женя помер».

Близькі вінничанина не знають деталей його загибелі. Відомо лише, що в автівку Євгенія поцілили і що поранення він отримав саме у ній. Побратими розповідали, що Бахмут тоді був під сильним ворожим обстрілом, тому Євгенія не могли вивезти одразу. Довелося чекати кілька годин. Чоловіка помер у госпіталі.

Раніше того ж дня вінничанин опублікував своє останнє

Євгеній обіцяв рідним, що все з ним буде добре. Однак загинув під час ворожого обстрілу у Бахмуті

відео у ТікТоці. На ньому він проїжджає повз літак-пам'ятник МіГ-17 у Бахмуті. За кілька годин Євгеній загинув, а літак російські знищили наступного дня.

Напередодні, 8 березня, Євгенію Пиндику виповнилося 40 років. Чоловіку було не до святкування, але на дзвінки близьких він відповідав, радо приймаючи їхні привітання та побажання якнайшвидшої перемоги. Подруга Героя Ірина говорить, що запитала під час останньої розмови, коли Євгеній збирається приїхати додому?

«Я приїду дуже скоро», — відповідав вінничанин.

— Він виконав свою обіцянку і вже повернувся додому. Але не так, як всім нам хотілося, — продовжує Ірина. — У листопаді Женя приїжджав у відпустку. Провів десять прекрасних днів у колі родини: відсвяткував день народження середньої доньки, вивів дітей на гуртки, гуляв Вінницею. Тепер його немає. Останні дні донька постійно говорить мамі: «Відкрий штори, щоб тато мене побачив. Бо тато на небі».

Навіки у наших серцях. Вінничанки, які загинули під час повномасштабного вторгнення

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ, RIA,
 (095)1039671

«Українська жінка сьогодні — хто вона? Захисниця, яка ризикує життям заради Батьківщини. Волонтерка, яка цілодобово надає безцінну допомогу. Лікарка, яка героїчно рятує життя...», — такий допис опублікував Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний. Він подякував українським жінкам за самовідданість на передовій та надійний тил.

Ми приєднуємося до подяки нашим жінкам-захисницям, які боронять Україну на різних фронтах. Також хочемо згадати імена жінок із Вінниччини, які загинули під час повномасштабної війни. На жаль, ми не знаємо імен усіх Героїнок, які повернулися додому на щиті. Достеменно невідомо навіть їхньої точної кількості. Однак історіями деяких захисниць ми все-таки поділимося.

ОЛЬГА СВИРГУН
 (24 ЛЮТОГО 2022)

Ольга уродженка Глухова. Була військовослужбовицею 59-ї бригади. Несла службу на Херсонщині. У перший день втор-

гнення росії в Україну, виконуючи бойове завдання, разом із побратимами захисниця потрапила у засідку в районі Олешків. Поховали 33-річну Ольгу 11 березня у Гайсині. У неї залишилися мама та донька.

Голова Гайсинської районної державної адміністрації Людмила Головашич після похорону сказала так: «Я готова була стати хрещеною або весільною мамою, а стала мамою загиблої дитини... Ольгу Свіргун рідна мама не змогла поховати — вона на ворожій території в підвалі... Тому що дитину в останню путь проводжали ми — мами Гайсина...»

ВИКТОРІЯ ПОЛІЩУК
 (21 БЕРЕЗНЯ 2022)

Вікторія народилася у Збаражі (Самгородоцька громада), а до Вінниці потрапила, коли приїхала вступати до технічного коледжу на ІТ-спеціалістку. Мама дівчини Наталя розповідала нам, що донька з дитинства мріяла стати десантницею, її вабило небо, хотіла стрибати з парашутом та отримати військової фах.

Після закінчення коледжу, Вікторія подала документи в три

університети і в усі пройшла. Обрала Хмельницький технічний, де продовжила вивчати ІТ. «Я вже вступила, але все одно хочу в десантно-штурмові війська», — казала вона мамі. Невдовзі дівчина перевелася на заочну форму навчання й пішла служити. Присягу прийняла у жовтні 2019-го.

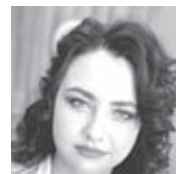
Мама Вікторії пригадувала, як вона із захопленням розповідала їй про свій перший стрибок з парашутом. Казала, що їй було зовсім не страшно, ось тільки всередині все стисалося, як тільки літак піднявся у повітря.

З нагоди святкування 30-ї річниці Незалежності України Вікторія взяла участь у параді. Крокувала Хрещатиком пліч-о-пліч з товаришками у складі парадних розрахунків десантно-штурмових військ ЗСУ. Мама із захватом спостерігала за тим дійством з екрана телевізора.

Вперше до зони проведення АТО/ООС Вікторія Поліщук потрапила ще до початку повномасштабного вторгнення. Там отримала звання старшої солдатки. На початку березня 2022-го мала їхати на схід вдруге, але почала велика війна. Дівчину відправили на Житомирщину, де 23 березня вона загинула.

Разом із побратимами вінничанка потрапила під ворожий

артилерійський обстріл. Наталя каже, що позиції, що на них була донька, росіяни почали бомбардувати з повітря, потім почався артобстріл. Вогонь вівся з території недружньої білорусі. Поховали Героїню у рідному Збаражі.

АННА ЯРМУРАТІЙ
 (17 ЛИПНЯ 2022)

Відомо, що Анна із Жердєнівки, що в Гайсинському районі. Проходила службу у складі 59-ї окремої мотопіхотної бригади. Загинула на Миколаївщині разом із своїми побратимами-вінничанами. У селі Анну пам'ятають як усмінену, життєрадісну, небайдужу до людського горя та біди людини.

«Низький уклін мамі, що виростила чудову донечку, мужню захисницю, яка віддала своє життя за Україну!» — написали односельці загиблої у соціальних мережах. У грудні минулого року Анні мало б виповнитися 30 років.

ЯНА РИХЛИЦЬКА
 (3 БЕРЕЗНЯ 2023)

До повномасштабного вторгнення Яна працювала в ІТ-

сфері, подорожувала, займалася капоейра, кохала і була коханою. Коли почалася велика війна, дівчина

одразу долучилася до волонтерського руху. Щодня їй надходило чимало запитів від знайомих та незнайомих людей: просили знайти або придбати шоломи, форму, дрони та багато іншого. Друзі вінничанки говорять, що вона завжди старалася допомогти усім. Говорять, що вона була не лише емпатійною та відповідальною людиною, але й якимось дивом всюди встигала.

До ЗСУ дівчина приєдналася в жовтні 2022 року. Була парамедикинею у складі 93-ї бригади «Холодний Яр». За час служби врятувала не одного бійця. Загинула під час евакуації пораненого з поля бою під Бахмутом. російський снаряд поцілвав у їхній автомобіль швидкої.

В останню путь Героїнку проводили у рідній Вінниці. На похорон Яни приїхало чимало побратимів та посестер. «Вона віддавала себе повністю. Не шкодувала себе. Це велика втрата для усіх нас», — сказав на цвинтарі коханий Яни Олександр, також військовий.

ВСТАНОВЛЯТЬ ПАМ'ЯТНИЙ ЗНАК ЖЕРТВАМ ТЕРАКТУ 14 ЛИПНЯ

Шана ■ Внаслідок ракетного удару росії по Вінниці 14 липня 2022 року загинуло 29 людей. За чотири місяці, у день річниці, містяни вшановуватимуть пам'ять жертв теракту. Сім'ї загиблих сподіваються, що до того часу на площі Перемоги з'явиться пам'ятний знак, до якого зможуть приносити квіти та лампадки

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
 RIA, (095) 1039671

« Попереднє рішення про пам'ятний знак є. І воно нас влаштовує», — розповідає Алла Черняхівська, матір 18-річної Олександри, яка загинула біля Будинку офіцерів. Після трагедії Алла з чоловіком заснували «Міжнародний благодійний фонд пам'яті жертв та допомоги постраждалим від російського теракту у м. Вінниця». Одним із ключових завдань організації стало облаштування на місці трагедії скверу та меморіалу пам'яті загиблим.

Почали з петиції. У своєму зверненні до міської влади Алла Черняхівська писала про неприпустимість будівництва на площі будь-яких ТРЦ, зведення житлових комплексів або ж облаштування скейт-парку, що про нього раніше йшла мова. Від імені рідних жертв, вінничанка просила облаштувати сквер. Фінансування проекту, йшлося в її зверненні, родичі готові були розділити з Вінницькою міською радою.

Петицію підписали понад 600 людей. У відповіді міської ради йшлося, що Рада з питань історії, топоніміки та культурної спадщини розгляне пропозицію. Однак після цього довгий час у справі не було ніяких зрушень. Аж ось на початку лютого у молодіжному центрі «Квадрат» пройшли громадські слухання. Під час них із представниками родин загиблих поділилися планами майбутнього відновлення Будинку офіцерів, будинку побуту «Ювілейний» та площі Перемоги загалом.

— Річ у тому, що фінансуватимуть ці роботи не зараз,

а в кількарічній перспективі. Нас це не влаштовувало, тому ми попросили зробити пам'ятний знак до річниці трагедії. Тобто до 14 липня, — пояснює Алла Черняхівська.

За словами головного архітектора Вінниці Євгенія Совінського, масштабні роботи на Площі перемоги справді слід очікувати не зараз, а впродовж кількох наступних років. Роботи окремо вестимуться над відновленням Будинку офіцерів, будинку побуту, а між ними має з'явитися ще й підземний паркінг подвійного призначення (друге — укриття). Кожен об'єкт матиме окремий будівельний майданчик.

У родичів загиблих немає мети перетворювати площу на місце, яке іншим людям хотітиметься обходити стороною

Якщо встановлювати пам'ятний знак та облаштувати сквер зараз, тоді доведеться демонтувати їх під час майбутніх реконструкцій, коли вони почнуть заважати веденню робіт. На такий крок рідні загиблих також не могли погодитися.

— Тоді ми переглянули містобудівну документацію і знайшли на площі «пляму», яка не зачіпає ні Будинок офіцерів, ні будинок побуту, ані місце майбутнього паркінгу. Це дозволяє нам встановити пам'ятний знак у місці, яке не торкнеться ремонтні та відновлювальні роботи, — пояснює головний зодчий міста Совінський.

За його словами, стела знаходитиметься на першій черзі

Пам'ятний знак на площі Перемоги матиме вигляд 29 голубів, що відлітають у небо. Кожна птаха символізуватиме окрему людину, яка загинула внаслідок теракту

оновленої площі. Комплексний благоустрій усієї території робитимуть вже після закінчення всіх робіт із відбудови Будинку офіцерів та «Ювілейного».

Про майбутній вигляд пам'ятного знаку розповів очільник ГО «Дорожній контроль Вінниця» Володимир Затайдух. За його словами, це буде стела з 29-ма голубами, які відлітають у небо. На крилах кожного буде написане ім'я та прізвище загиблої людини, а також нанесена її портретна світлина. Пам'ятник знаходитиметься біля монумента літака.

— Біля стели також мають висадити 29 дерев або ж кущів квітів. Через майбутні реконструкції, вони деякий час знаходитимуться у спеціальних вуличних клумбах. Після завершення всіх робіт на площі, їх пересадять у землю, — розповідає Володимир Затайдух. — Скоро у нас буде зустріч із представниками «Вінницязеленбуд». Вони скажуть, які саме рослини там будуть. Можливо дерева, які змінюють колір листя якраз у липні, а можливо квіти, які цвітуть у цей місяць. У будь-якому разі нам пообіцяли, що на річницю трагедії людям стовідсотково буде куди приносити квіти.

Про обіцянку місцевої вла-

Такий вигляд має площа зараз. Через вісім місяців після трагедії

ди встановити стелу до річниці трагедії говорить і Алла Черняхівська. Жінка каже, що у родичів загиблих немає мети перетворювати площу на місце, яке іншим людям хотітиметься обходити стороною. Стела буде невеликою, легкою та сучасною.

Перш за все, вона має нагадувати про трагічні події, які сталися у Вінниці 14 липня 2022 року. — Якщо проект реалізують так, як ми це обговорювали, то нас, рідних загиблих, це влаштовує, — говорить Черняхівська.

РЕКЛАМА

МИСЛИВСЬКИЙ МАГАЗИН

SAPSAN

Човни, двигуни, одяг, взуття, спорядження

МИСЛИВСТВО
 САМОЗАХИСТ
 СЕЙФИ

sapsan.vn.ua

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 23
 тел. (098) 920 49 55

МІНІТРАКТОРИ
 від 16 до 50 к.с.

тел. (068) 872-70-51

ЯК ПРАЦЮВАТИМЕ ЗАКОН ПРО КОМПЕНСАЦІЇ ЗБИТКІВ ВІД РАКЕТ

Житло за сертифікат ■ Вінничанам, майно яких було пошкоджене після російських обстрілів, радили подавати заявки на компенсацію в «Дію». І нещодавно Верховна Рада ухвалила закон, за яким ці компенсації почнуть виплачувати. Щоправда, документ прописаний таким чином, що виплати отримають далеко не всі постраждалі від війни

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Вінниця, 14 липня 2022 року. Росіяни вдарили по площі Перемоги двома «Калібрами», внаслідок чого загинули 28 людей (у тому числі троє дітей) та 89 отримали поранення.

Також близько півсотні будинків отримали різні пошкодження.

Місто долучилося до невідкладних ремонтів загальнобудинкових елементів у багатоповерхівках, такі як покрівлі, віконні блоки у під'їздах. Вікна у квартирах вінничани міняли за власний кошт. А натомість їм радили подавати заявки до «Дії» щодо компенсацій за збитки.

При тому, що на той момент не було закону, за яким ці компенсації нараховуватимуть. Це змінилося 27 лютого, коли Верховна Рада ухвалила законопроект № 7198, яким регламентують порядок цих виплат. Зараз документ

передали на підпис Президенту України, після чого закон почне діяти.

Разом із кандидатом економічних наук, незалежним експертом Олександром Хмелевським розбиралися в нюансах закону про компенсацію збитків через російську агресію.

Серед джерел фінансування — бюджетні кошти, гроші міжнародних організацій та репарації з росії

РОЗГЛЯД ТРИВАВ МАЙЖЕ РІК

Верховна Рада розглядала законопроект № 7198 «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок військової агресії Російської Федерації» майже рік.

Подали проект закону 24 березня 2022 року. А остаточно

ухвалили 27 лютого 2023-го: зараз документ відправили Президенту України на підпис.

— Закон передбачає, що компенсація буде надаватися виключно на житлову нерухомість. Компенсація за нежитлову нерухомість надаватися не буде. Тобто за зруйнований гараж чи сарай їх власники нічого не отримають, — каже кандидат економічних наук Олександр Хмелевський.

Крім того, каже фахівець, закон не передбачає компенсацію за житло, яке знаходиться на території, яка була окупована до 24 лютого 2022 року — тобто, це окремі райони Донецької та Луганської областей та Автономна Республіка Крим.

— Можливо тут компенсація буде відрегульована окремим законом, — говорить Хмелевський. — Компенсацію не зможуть отримати ті, хто знаходиться під санкціями, ті, хто засуджений за злочини проти основ національної безпеки України, а також їх спадкоємці.

АБО ГРОШІ, АБО ГАРАНТІЇ

У законопроекті вказано, що якщо житло було пошкоджене, то держава відшкодує вартість будівельних матеріалів та робіт грошима, зарахованими на рахунок зі спецрежимом використання.

— Якщо житло було знищене, то власники приватних будинків також зможуть отримати компенсацію грошима, а власники квартир у багатоквартирних будинках отримають замість грошей житлові сертифікати. Це гарантії держави профінансувати при-

На ліквідацію наслідків обстрілу з міського бюджету витратили 26,6 млн грн. На ці кошти міняли покрівлі, вікна у під'їздах, двері та інше, що було пошкоджене «Калібрами»

дбання житла в розмірі суми, яка буде визначена відповідними комісіями, створеними виконавчими органами місцевих рад або військово-цивільних адміністрацій, — розповів кандидат економічних наук Олександр Хмелевський.

Серед джерел фінансування фігурують державний і місцеві бюджети, кошти міжнародних організацій, кредиторів та інвесторів, а також репарації з росії.

БАГАТО ЗАПИТАНЬ ДО ЖИТЛОВИХ СЕРТИФІКАТІВ

Уряд ще має розробити механізми дії цих сертифікатів, визначити юридичні особи, які обмінюватимуть сертифікати на гроші та зараховуватимуть їх на рахунки забудовників.

— При цьому, якщо така юридична особа не буде мати достатньо коштів, то виплата за сертифікатами буде відкладатися. Це призведе до зриву угод по купівлі нерухомості. За таких умов продавці житла будуть відмовлятися від укладання угод із власниками сертифікатів. Є ризик того, що далеко не всі власники сертифікатів зможуть придбати на них житло, — розповідає про нюанси законопроекту Олександр Хмелевський.

Фахівець додав, що враховуючи високу інфляцію в Україні, житлові сертифікати також будуть постійно знецінюватися

— Чим довше буде тривати оплата, тим меншу суму компенсації отримають постраждалі. Також варто відзначити, що й сам розгляд комісією документів, поданих на отримання компенсації, теж може затягнутися, що може призвести до втрат частини коштів постраждалими. Таким чином цей законопроект не забезпечує повної компенсації українцям заподіяної шкоди, — каже Хмелевський.

І наостанок він зауважив, що мешканці окупованих міст отримують компенсації за зруйноване майно від росії.

— Закон України не обмежує компенсацію, якщо постраждала особа вже отримала компенсацію за пошкоджене житло від росії. Тобто, дехто отримає дві компенсації, — підсумовує Олександр Хмелевський. — Очевидно, що в ухваленій Закон треба внести зміни. Слід відмовитися від сертифікатів та здійснювати оплату виключно живими грошима, причому Закон мав би визначити чіткі терміни таких державних виплат і передбачити коригування виплат залежно від рівня інфляції.

Нардепи не врахували зауваження юристів

Зауваження до законопроекту висували й в Головному юридичному управлінні Верховної Ради України. Законопроект рекомендували дорахувати.

В управлінні вказували, зокрема, на «вибірковий підхід» до видачі компенсацій, тобто той факт, що він, по суті, не поширюється на нерухомість, «яка станом на 24 лютого 2022 року перебувала на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України». Це може розглядатися як дискримінація та порушення статей Конституції 22 та 24.

Крім того, незрозуміло, як бути, якщо власником об'єкта або його частини є юридична особа (яким, за законом, компенсації не перед-

бачені). Це може спровокувати численні судові позови.

Зауваження Головного юридичного управління також викликав пункт, що забороняє на п'ять років відчуження житла, придбаного на житлові сертифікати. Це порушує статтю 319 Конституції, в якій зазначено, що власник може розпоряджатися своїм майном на власний розсуд, а держава не може втручатися у права власності.

Попри ці зауваження, закон все ж таки ухвалили. І зокрема, щодо останнього пункту зауважень висловило свою позицію Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури. «Ідея закону — забезпечити укра-

їнців житлом. І ця мета досягається запропонованим механізмом.

Застосоване обмеження має на меті зберегти суть державної підтримки у наданні саме житла, а не перетворити її на бізнес-процес. Обмеження застосовується не через те, що майно особи знищене внаслідок бойових дій, а через те, що особа користується державною підтримкою для відновлення порушеного права у вигляді фінансування на отримання житла. Отже, логіка в обмеженні права відчужувати майно протягом певного періоду — є виправданою», — розмістили на сайті «Трансперенсі Інтернешнл Україна», які також висловлювали свої зауваження до проекту закону.

Відкривається новий терцентр для переселенців

НАТАЛІЯ КОРПАН, RIA, (097)1448132

У селі Плисків у Погребищенській міській громаді відкривається новий центр соціальної допомоги, що працюватиме на базі Плисківського психоневрологічного інтернату. Почне свою роботу він із 31 березня.

Після відкриття там житимуть 30 людей, евакуйованих із

прифронтових і деокупованих територій Благодійним фондом «Восток SOS».

Цей фонд почав свою роботу як громадська ініціатива допомоги постраждалим в конфлікті на сході України. «Восток SOS» із 2014 року займається евакуацією та підтримкою цивільного населення під час війни. Від 24 лютого 2022 року фонд евакуював

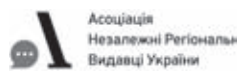
46000 людей, 4500 з них — представники маломобільних груп населення.

— Кожен другий запит на евакуацію надходить від людини з інвалідністю. Таким людям немає куди їхати, вони переважно самотні та потребують постійного медичного догляду, — розповів менеджер фонду Євген Голованевський.

У терцентрі проживатимуть евакуйовані люди з ментальними порушеннями та представники маломобільних груп населення. Там вони перебуватимуть під цілодобовим наглядом спеціалістів. Розташування кімнат там буде зручним для переселення на колісних кріслах і функціональних ліжках.

У фонді додають, що торік вони

почали ремонт старих будівель, що знаходяться на територіях лікарень, терцентрів, інших комунальних установ. Ініціатива допомагає створювати нові місця для постраждалих внаслідок війни. У планах команди БФ «Восток SOS» створити 500 місць для розміщення евакуйованих маломобільних людей із зон бойових дій і прифронтових територій.

Здійснено за підтримки Асоціації «Незалежні регіональні видавці України» та WAN-IFRA в рамках реалізації проекту Хаб підтримки регіональних медіа. Погляди авторів не обов'язково збігаються з офіційною позицією партнерів

ХАСКІ ТА ШАРПЕЙ ШУКАЮТЬ НОВИХ ГОСПОДАРІВ

Чотирилапі друзі ■ У муніципальному притулку для тварин зараз мешкає понад 70 собак. Будь-який із них може стати вашим улюбленцем. Розповідаємо про цих тварин і те, як їх можна забрати додому

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
 НАТАЛІЯ КОРПАН, RIA, (095)1039671

«Є у нас чистокровні тварини, яких залишили на перетримку. Одна з таких — білоруська собака військового вінничанина, який зараз на війні. Власник привіз його із зони проведення бойових дій ще у 2014-му. Зараз чоловік знову на війні, а собака вірно чекає господаря живим та здоровим. Звісно, пес дуже сумує, схуд», — так про одного з вихованців муніципального притулку для тварин розповідала адміністраторка Оксана. Це було на початку квітня 2022-го.

Так сталося, що свого господаря пес, на ім'я Мальо так і не дочекався. Військовий загинув під Бахмутом, а собаку, після року життя у притулку, забрали до себе знайомі полеглого Героя.

Оксана говорить, що чимало тварин у притулку є вимушеними переселенцями. Якщо чотирилапих із Харківщини бодай частково вдалося прилаштувати до нових сімей, то собак із Миколаєва поки ніхто так і не взяв. Загалом у притулку живе понад 70 тварин.

СОБАК БЕРУТЬ МАЛО

За словами адміністраторки притулку, впродовж минулого року вінничани почали рідше забирати собак. На думку Оксани, на це вплинула важка економічна ситуація в країні та пригнічений моральний стан населення: «Людя не до собак зараз», — каже жінка.

У січні фахівці притулку відловили у Вінниці 60 безпритульних тварин, 12 із них вдалося адаптуватися до нових родин. У лютому відловили 67 собак, але нові домовки знайшли лише 5.

— Січневі показники можна назвати справжнім ажіотажем,

адже такої кількості собак у нас давно не забирали. Сподіваюсь, що зараз, коли потеплішає, люди знову підуть до нас, — продовжує Оксана. — Перешкодою ще може бути віддаленість нашого притулку. Ми знаходимося на Гонти, сюди складно доїхати, не всі взагалі розуміють, де ми знаходимося.

ХТО ЖИВЕ У ПРИТУЛКУ?

Більшість мешканців звіринцю є безпородними собаками. За словами адміністраторки, багатьом із них не підходить життя у квартирі. Натомість їм буде комфортно у приватних будинках.

У притулку живе чимало великих собак, які могли б ефективно охороняти майно власників, як ось склади чи дачі. Серед них є метиси німецьких та бельгійських вівчарок.

Живуть у притулку й кілька породистих тварин. Наприклад, молодий самець хаскі, якого кілька тижнів тому відловили біля Будинку офіцерів. Пошуки ні старих господарів, ані нових результатів не дали. Собака дуже активний, помітно, що у притулку йому сумно й він залюбки став би частиною нової родини.

Мешкає тут й 9-місячна Берта. Вона метис стаффордширського бультер'єра та шарпея. Три місяці тому її залишили переселенці, які обіцяли забрати собаку через два дні. Однак за своєю улюбленцею вони так і не повернулися. Берта дуже приязна, легко йде на контакт та не проявляє агресії. Така тварина чудово підійде для проживання у квартирі.

Крім того, у притулку живе чистокровний стаффордширський бультер'єр. Така собака також добре підходить для проживання у квартирі. Однак майбутні влас-

ники мають знати особливості виховання цієї породи.

БИРКА НА ВУСІ = БЕЗПЕКА

— Кількість тварин у нас постійно змінюється. Це залежить не лише від того, скільком собакам ми знаходимо домовки, але й терміну проживання у притулку, — пояснює Оксана. — Коли до нас потрапляють тварини, ми їх поміщаємо у зону карантину. Там їх стерилізують, вакцинують, чіпляють бирку на вухо. Потім впродовж двох тижнів намагаємося знайти їм родину. Якщо

«Тварин, що потрапляють до нас, поміщаємо у карантин. Їх стерилізують, вакцинують. Потім шукаємо їм родину»

зробити цього не вдається, ми повертаємо тварину на місце вилювання.

Відпускають не всіх тварин. До прикладу, схильних до агресії, занадто великих або хворих, залишають у притулку.

Нерідко до притулку телефонують із проханням відловити собак, які мешкають в тому чи іншому мікрорайоні Вінниці. Однак фахівці прихистку не завжди погоджуються робити це. За словами Оксани, якщо собака має бирку на вусі, значить вона стерилізована та вакцинована проти сказу.

— Це означає, що вона має право жити у місті. Якщо вона нікого не кусає, то чому її потрібно кудись перемішувати? — говорить адміністраторка муніципального притулку. — Я розумію, що безпритульних тварин не має бути, але вони є. І нам усім потрібно навчитися з ними співіснувати, хочемо ми цього чи ні.

Молодого собаку породи хаскі вилунали біля Будинку офіцерів. Пошуки старих господарів виявилися марними, тому чотирилапому шукають нову родину

У притулку живе чистокровний стаффордширський бультер'єр. Перш ніж взяти собі цього пса, майбутні власники мають вивчити особливості виховання цієї породи

Більшість мешканців звіринцю є безпородними собаками. За словами адміністраторки, багатьом із них не підходить життя у квартирі. Їм буде комфортно у приватних будинках

Як взяти собаку?

Стати новим господарем для будь-якого чотирилапого мешканця притулку дуже легко. Для цього необхідно приїхати до звіринцю. Вибрати тварину. Розповісти, де та в яких умовах житиме тварина. Заповнити певну документацію (потрібно

мати із собою паспорт та ідентифікаційний код) та залишити свої контакти.

— Коли у нас беруть тварин, ми завжди кажемо, що у разі потреби нам можна телефонувати. Ми безплатно надамо консультацію, що робити, якщо тварина захо-

вила, або, що робити власникам, якщо їм щось не подобається в її поведінці, — каже Оксана.

За цими контактами ви можете дізнатися деталі, коли вам можна прийти й обрати собі вірного друга: (067) 383-83-77; (067) 383-40-09.

Для тих, хто став жертвою будь-якого виду насильства. Перелік контактів, де допоможуть

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ, RIA,
 (095)1039671

В Україні створили «Платформу допомоги врятованим». Це онлайн-майданчик, де зібрані контакти важливих сервісів підтримки постраждалих від різних видів насильства під час війни. На сайті проекту (за посиланням <http://surl.li/fqctz>) можна знайти як урядові сервіси, так і ініціативи, створені у партнерстві з

громадськими та міжнародними організаціями.

Свою цільову аудиторію розробники проекту поділили на кілька груп. По-перше, вона для людей, які постраждали від будь-якого виду насильства або стали його свідком. Платформа стане компасом для пошуку можливостей, як побороти травму та обрати найзручніший сервіс підтримки.

По-друге, для людей, чий

близькі/родичі постраждали від насильства. Платформа збільшить обізнаність, як взаємодіяти з постражданою особою, та надасть поради, як не допустити повторної травматизації близької людини.

По-третє, для фахівців по роботі з постраждалими від насильства. Платформа допоможе знайти корисні матеріали для використання у роботі з постраждалими та контакти ключових надавачів підтримки для подальшої співпраці на допомогу громадянам України.

Урядової гарячої лінії з гуманітарних питань — 15-45.

Гарячої лінії психологічної підтримки для чоловіків — 23-45.

Також на сайті можна знайти адреси Центрів допомоги врятованим у різних містах. Контакти платформ психологічної підтримки та правової допомоги.

Крім того, на сайті можна знайти чимало корисної інформації, яка допоможе зорієнтуватися в стресовій ситуації.

Национальної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії насильству — 14-47. Попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації — 116-123. Гарячої лінії уповноваженого з прав людини — 0800-50-17-20.

ФЕЙК ПІД НОСОМ

У кросворді представлені головні фейки, які лунають у публічному просторі під час повномасштабного вторгнення РФ на територію України. Фейк - це щось несправжнє, недостовірне, сфальсифіковане, те, чим замінюють дійсне, реальне, достовірне.

РОЗГАДАЙТЕ КРОСВОРД

СКАНУЙТЕ QR-КОД
 ТА ДІЗНАЙТЕСЯ БІЛЬШЕ
 ПРО НАШ ПРОЄКТ

Проект створено ГО "Криголам" задля підвищення інформаційної безпеки українців і боротьби з неправдивою інформацією, що поширюється в медіа.

ЧЕКАЄМО НА ВАШІ ВІДПОВІДІ ТА ДЗВІНКИ ЗА НОМЕРОМ – 099 - 256-43-15.

ПІДКАЗКИ

1. Стверджуючи, що це місто є першою столицею України, роспропагандисти продовжують традицію заперечення давньої історії нашої держави, починаючи її лише від радянського періоду.
2. Якщо підірвати цю споруду, то під загрозою затоплення опинились би 80 населених пунктів Херсонщини. Тому міф про відступ армії Росії з Херсона через погрози ЗСУ підірвати цю споруду тиражували на західну аудиторію, щоб демонізувати українське політичне керівництво та ЗСУ.
3. Слово хохол було використане в поемі «Сон» задля цитування мови одного з персонажів – хабарника-паламаря.
4. Це місто в березні 2022 року стало основним пунктом пропуску українців, які евакуювались із тимчасово окупованої частини Запорізької області.
5. Міф про народне повстання на Донбасі був створений, щоб приховати участь російських найманців та регулярних військ РФ.
6. «Не залишили вибору» – такими словами президенти сусідніх нам країн виправдовують свою агресію проти України.
7. Історія цієї мови бере свій початок у сивій давнині, на відміну від значно пізнішої російської мови. Вона розвинулась з південного східнослов'янського діалектного масиву.
8. Дійсно, таку форму експлуатації українського селянства використовували, зокрема, й польські пани, проте українці в ті часи були представлені в різних соціальних колах Речі Посполитої. Наприклад, українська шляхта тоді належала до найзаможніших верств суспільства.
9. Російські ЗМІ повідомили, мовляв, «розплачуватися із Заходом за багатомільярдну військову допомогу Києву вже нема чим. Для Заходу це – прийнятна плата за зброю, а для українських чиновників – можливість набити кишені».
10. Відповідальність за військові дії в селах Брянської області РФ у березні 2023 року взяли на себе бійці Російського добровільного корпусу – формування ЗСУ, створеного з російських громадян, які борються проти путінського режиму.

11. Не маючи змоги зламати спротив українських бійців, російська пропаганда вигадує фейки про відсутність стратегічного значення міста, проте штурмує його з серпня 2022 року.
12. Хвороба, викликана вірусом, що передається через кров, виділення і секреторну рідину; статевим шляхом; від матері до дитини.
13. Ліків проти кору не існує. Це інфекція, яку організм або перемаже, або ні. Є лише ліки, які полегшують симптоми. Останній спалах цієї хвороби стався в 2017–2019 рр.
14. Російські пропагандисти заперечують той факт, що аграрна політика СРСР на тодішній території України мала насильницький характер, і стверджують, що лихо мало «всесоюзний характер», а всі інші твердження – вигадка західних спецслужб, щоб дискредитувати СРСР.
15. У цій рідині є лейкоцити та еритроцити. Голова наглядової ради групи вітчизняних медичних компаній Ігор Ліскі спростував російський фейк щодо забору цього матеріалу лише в «чистих українців».
16. Один з найбільших художніх музеїв світу, «Метрополітен» у Нью-Йорку позначив його як українського художника, хоча раніше було написано «російський».
17. Міф про прихильність цього гетьмана до російської імперії вигаданий, оскільки Переяславська Рада була наслідком тонкої дипломатичної діяльності, яку він не встиг довести до кінця через передчасну смерть.
18. У соцмережах ідентифікували деталь коробки передач для Mercedes-Benz Sprinter, яку російські пропагандисти використали для створення фейку про обстріл Донбасу.
19. Петро I, який помер у 1725 році, не має жодного стосунку до цього приазовського міста, оскільки рік його заснування 1779.
20. Насправді майже всі великі міста цього регіону були засновані європейцями. Однак російська пропаганда воліє про це не згадувати.

ПИТАННЯ

1. Перша столиця України згідно з радянською пропагандистською історіографією.
2. Гідротехнічна споруда, яку згідно з фейком, поширеним у російських ЗМІ, ЗСУ хотіли підірвати в Херсоні. Нібито через це ЗС РФ відступили.
3. Український поет, національний символ та герой нашої країни, якому російські пропагандисти приписували авторство вірша «Хохол залишиться хохлом, хоч ти пусти його в Європу...».
4. Місто в Запорізькій області, яке, за словами роспропагандистів, ЗСУ обстріляли німецькою хімічною зброєю.
5. Російський міф так називає «збройні сили вільного народу Донбасу», який 2014 року «повстав» проти євроінтеграції та ідеалів Євромайдану.
6. Держава, з якою межує Україна. За словами лідера цієї держави, в лютому 2022 року ЗСУ мали наступати на неї з чотирьох напрямків.
7. У російських імперіалістичних міфах саме ця мова є штучно створеною.
8. Так російські пропагандисти називають роботу українських заробітчан у Польщі, посилюючись на примусову працю українців у XIV–XIX ст.
9. Велика площа землі, на якій ростуть переважно дерева. Саме ним, як запевняє роспропаганда, Україна розплачуватиметься із Заходом за допомогу.
10. Житель сусідньої нам країни. Громадяни цієї держави, згідно з повідомленнями росТБ, разом з українськими силовиками захопили в заручники селян у Брянській області РФ 2 березня 2022 року.
11. Місто-фортеця на Донеччині, яке ЗС РФ штурмує з липня 2022 року.
12. Хвороба, якою, за неправдивою інформацією роспропагандистів, націлені заразити представники ЛГБТ-спільноти російських дітей.
13. Хвороба, яка, за фейковою інформацією, вражає лише дітей і яку можна лікувати.
14. Акт геноциду українського народу, вчинений радянською владою і визнаний 23 країнами світу. Проте Росія називає це лихо природним.
15. Рідка сполучна тканина, яка важлива для життєдіяльності людини. Роспропаганда вигадала фейк, що в пунктах забору цієї рідини її приймають лише від справжніх українців.
16. Український живописець грецького походження, який більшу частину життя прожив у російській імперії, проте зображував українські красиви. РФ привласнила його ім'я собі.
17. Гетьман, який, за твердженнями імперських російських істориків, скликав Переяславську раду та підтримав «історичне возз'єднання українських і російських земель».
18. Деталь в авто. На росТБ показують, що саме нею ЗСУ обстріляли Донбас 6 березня 2023 року.
19. Місто в українському Приазов'ї, яке, за словами російських пропагандистів, заснував Петро I, відкривши там першу військову флотилію в регіоні.
20. Історичний регіон України, який, за фейковим твердженням патріарха РПЦ Кирила, є передовим рубежем захисту «руського міра».

Розгадайте кросворд та отримайте ПОДАРУНОК!

Щомісяця ми обиратимемо одного переможця після отримання відповідей на кросворд та розмови по телефону.

Кожен переможець отримає подарунок — книжку «Це не пропаганда. Подорож на війну проти реальності» відомого дослідника Пітера Померанцева і набір смачних крафтових продуктів від українських виробників.

Чекаємо на ваші відповіді та дзвінки за номером – 099 - 256-43-15.

КАПЕЛАН МИХАЙЛО БАБІЙ: «НА ВІЙНІ НЕМАЄ АТЕЇСТІВ»

Така служба ■ Протоієрей Михайло Бабій шість років служить в Національній гвардії України. У 2015 році священник вперше відвідав бійців у зоні АТО, у 2017 став капеланом. Отець Михайло розповів про особливості капеланської служби під час повномасштабної війни та з якими проханнями звертаються військові

ЛАРИСА ОЛІЙНИК,
RIA, (068)0060772

Нещодавно у Вінниці при військовій частині Національної гвардії України урочисто відкрили та освятили храм на честь святого великомученика Юрія Переможця.

Чин освячення здійснили архієреї Православної церкви України: митрополит Вінницький і Барський Симеон, митрополит Черкаський і Чигиринський Іоан (голова Синодального управління військового духовенства) та архієпископ Вінницький і Тульчинський Михайл, представники духовенства Вінницько-Барської і Вінницько-Тульчинської єпархій, капелани з Києва та Вінниці

Священник Вінницько-Тульчинської єпархії протоієрей Михайло Бабій шостий рік офіційно служить військовим капеланом у частині, де відкрили храм.

— Мене тішить, що відвідувачів нашого храму більше, — говорить духівник. — Бійці розуміють, що храм це не лише гарна будівля, а місце для спілкування з Богом, яке завжди відкрите для кожного з них. Колектив військової частини як відразу допомагав мені зводити Божий храм, так і допомагає й досі, за що я їм уклінно вдячний.

МОБІЛІЗОВАНІ РОЗПISУЮТЬ ХРАМ

У будні військові в храмі розписують іконами його стіни. Богослужіння відбуваються у неділю. Решту часу отець Михайло

завжди поруч із побратимами та посестрами.

— Ми зараз розписуємо храм, — каже капелан. — У цій нелегкій роботі мені допомагають троє бійців частини. Це мобілізовані хлопці, які у мирний час працювали художниками, або мають відповідні творчі таланти. Працюють дуже відповідально і старанно. Інколи — від підйому зранку до самого вечора. Допомагає ще одна дівчина-військовослужбовець. Вона підкинула нам гарні творчі ідеї, як зробити величну ікону Таємної вечері. Не лише ікону, а й скляний вітраж.

«Капелан йде тим самим шляхом воїна пліч-о-пліч зі своїми побратимами по зброї. Тільки зброя його — Боже слово»

А ще у храмі з'явилась унікальна реліквія, яку бійці передали з передової.

— Хлопці привезли нам старовинне Євангеліє зі знищеної церкви на Донбасі. Храм був розстріляний російською артилерією та спалений дощенту. Але наші гвардійці врятували те старовинне Євангеліє, що було опалене вогнем та привезли до нашого храму. Такий от своєрідний символ російського вторгнення, окупації, знищення наших духовних святинь незалежно від географічного розташування. І нині із цим Євангеліє ми молимося за нашу Україну, наших мужніх

Священник Вінницько-Тульчинської єпархії протоієрей Михайло Бабій. Він шостий рік офіційно служить військовим капеланом у частині, де відкрили храм

воїнів-захисників та за нашу Перемогу.

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА ПІД ЧАС ВІЙНИ

Із військовою частиною Нацгвардії України Михайло Бабій вперше почав співпрацю ще в 2015 році. Спершу як волонтер.

— Спочатку відвідував із колегами-однодумцями найгарячіші точки зони АТО, доправляючи бійцям усе необхідне за їхніми запитамі, — розповідає отець Михайло. — Тоді ж, прямо на передовій, коли було більш-менш тихо, я проводив Богослужіння. Чесно скажу, спершу було дещо незвично, коли бійці приходили до намету з окопів, зі зброєю, у бронжилетах та шоломах. Але я чітко бачив у їхніх очах бажання — комусь помолитись за своїх рідних і близьких, друзів, бойових товаришів, комусь хоча би на мить побути наодинці з Богом та самим собою. А комусь просто виговоритись. Це було неабияким досвідом. Коли постала можливість стати офіційним капеланом Нацгвардії, я вже чітко орієнтувався в особливостях служіння та інших специфічних моментах, що пов'язані із військовою структурою, організацією тощо.

Священник розповів, чим відрізняється капеланська служба.

— Як у лікаря пацієнти лікують хворі тіла, так і у священника віряни лікують душі та серця, — розповідає Михайло Бабій. — Так було в усі часи війн. Що за часів козаччини, Хмельниччини, Визвольних змагань 1917–1920 рр. Але ви самі розумієте, що у важкі часи моральних та тілесних випробувань людина відчуває сильний потяг до Бога, до вірного, до істинного. Це цілком природно. Тож і капеланська служба ще більш відповідальніша, важливіша! Аби не зачерствіли серця й душі наших Воїнів-Героїв, їхніх рідних і близьких. Історично капелан йде тим самим шляхом воїна-захисника пліч-о-пліч зі своїми побратимами по зброї. Тільки зброя капелана — Боже слово.

КОЛИ МОЛИТВА РЯТУЄ

Михайло Бабій каже, що неодноразово був свідком того, як молитва допомагала нашим захисникам.

— Не забуду одну не вигадану історію. Кілька років тому наш боєць був важко поранений. Ворожий снаряд чи міна влучили у бронетранспортер. Хлопця врятувало лише те, що він не закрив люк бойової машини. Під час влучання його викинуло вибуховою хвилею. Далі, на жаль,

банальна ситуація — шпиталі, лікарні, операції, звільнення зі служби за станом здоров'я, поруч не було людини, яка б підтримала, зрозуміла. Важка психологічна травма. І ще багато негативних речей, про які вголос не скажеш. У цього хлопця були вже погані думки. Навіть про суїцид... І я не хочу хвалитись, але з Божою поміччю людину вдалось витягнути з моральної прірви. Хлопець видужав, влаштувався на роботу. Нещодавно ми випадково зустрілись у місті, то він сердечно дякував мені за порятунок. І таких випадків, насправді, багато. Кожен по-своєму унікальний та своєрідний.

На війні немає атеїстів, переконаний священник. Особливо зараз, коли до нього щодня звертаються військові.

— Мій мобільний телефон не мовчить ані вдень, ні вночі. Нещодавно до мене звернувся боєць, який раніше ніколи не відвідував наш храм. Пояснив, що його тато також нині на фронті, захищає місто Бахмут у лавах Збройних сил України. Що з татом, який у самому пеклі, відсутній зв'язок вже декілька діб. Попросив помолитись за свого батька та усіх воїнів-захисників. Також військові просять провести таїнство сповіді і таїнство хрещення.

РЕКЛАМА

ITA
https://www.ita.in.ua 067 431 19 21

ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Крута спеціалізація у Вінницькій ІТ-Академії

Формуємо надійний тил для українських захисників

БАНЯ НА ДРОВАХ НА БЕРЕЗІ МАЛЬОВНИЧОГО ОЗЕРА

В наявності віники:

- березові
- дубові
- канадський дуб
- дубово-липові
- березово-липові
- липові
- кропивні
- вербові
- полинові
- з травами:
- * звіробою
- * м'ят
- * полину
- * кропиви

ГОТЕЛЬ ПРАЦЮЄ
(099)65-83-530
(099)64-12-870
(067)15-81-289
(066)86-90-588

80 грн
0,5л

мед із заповідного краю

У СКІЛЬКИ ОБІЙДЕТЬСЯ НЕОБХІДНИЙ НАБІР ЛІКІВ

Лікування ■ Базовий набір медикаментів і до початку повномасштабної війни мав бути у кожній домівці, а тепер і поготів. Дізналися, скільки найнеобхідніші ліки коштують у трьох вінницьких аптеках, та порівнюємо ціни з 2021-м роком. Як за цей час вони змінилися?

НАТАЛІЯ КОРПАН, RIA,
(097)1448132

Домашня аптечка — це вкрай важлива річ, тим більше у сьогоднішніх реаліях.

Із року в рік наші журналісти дізнавалися, скільки коштує зібрати домашню аптечку і порівнювали ціни з минулими роками.

У Вінницькому Департаменті охорони здоров'я наголошують, що у воєнний стан, якщо хтось із членів родини має хронічні захворювання, до аптечки необхідно додати ліки, які регулярно приймаються (рецептурні або ні). Йдеться, наприклад, про препарати для зниження тиску. Потрібно мати щонайменше двотижневий, а краще — місячний запас таких ліків. Такі пігулки від хронічних недуг у нашу добірку ми не додавали, бо для серйозних захворювань обов'язково спостерігайтеся у лікаря та майте вдома те, що він призначив. Пам'ятайте, самолікування шкідливе для вашого здоров'я!

З початку повномасштабної війни ціни на більшість товарів та послуг помітно зросли, а яка ситуація з цінами на медикаменти? У цій публікації будемо порівнювати, як змінилися ціни на медикаменти, у порівнянні з 2021-им роком.

ЖАРОЗНИЖУВАЛЬНІ

Коли у вас піднімається температура вище 38 градусів, на допомогу приходять жарознижувальні. Найпопулярніший — парацетамол, він найрозповсюдженіший у продажу. Якщо ж температура не падає від

парацетамолу, то використовують ібупрофен. У 2023 парацетамол коштує 12 гривень, а ібупрофен 60 гривень.

У порівнянні з 2021 роком, в середньому зріс у ціні на 4 гривні. А ібупрофен в середньому на 19 гривень. Ще у 2019 за упаковку парацетамолу ми платили в середньому 6 гривень, а за ібупрофен — 33 гривні.

МЕДИЧНІ ПРИЛАДИ

У воєнний стан, якщо маєте хронічні захворювання, до аптечки слід додати ліки, які регулярно приймаються

У кожній домівці має бути принаймні два медичних прилади: термометр та тонометр. Останній в аптеках Вінниці нині коштує в середньому 500 гривень. А звичайний ртутний термометр — 50 гривень.

У порівнянні з 2021 роком, термометр у ціні не особливо змінився, на 2–3 гривні. А от ціни на тонометр зросли на понад 130 гривень. У 2021 вони коштували в середньому 360 гривень.

ВІД ЗАСТУДИ

Від застуди найпопулярніші медикаменти це: нокспрей (від нежитю), фервекс (симптоматичні препарати від симптомів застуди) та декатилен (від болю в горлі).

Ціни на них теж зросли у порівнянні з 2021 роком на 15–30 гривень.

СПАЗМОЛІТИКИ

Рекомендують у домашній аптечці медики мати й такі препарати. Найбезпечнішим препаратом при нападі болю вважається дротаверин. Також у аптечці можна мати спазмалгон.

У порівнянні з 2021 ціна на дротаверин зросла на 15 гривень, а спазмалгон став дорожчий на 34 гривні.

ПРОТИ ДІАРЕЇ

Проблеми з травленням можна вирішити за допомогою імодіуму та смекти. Імодіум подорожчав на п'ять гривень, а смекта — на 18 гривень.

СОРБЕНТИ

Найпопулярніші сорбенти сорбекс та атоксіл теж подорожчали у ціні. За упаковку сорбексу вам доведеться віддати 80 гривень, а за атоксіл — 272 гривні. У 2021 році вони в середньому коштували: 48 гривень (сорбекс) та 211 (атоксіл).

ПРОТИАЛЕРГІЧНІ

Антигістамінні препарати лікарі рекомендують мати у домашній аптечці не тільки алергікам, а й усім. Медики нам радили препарати на основі дезлоратадіна (еріус) та супрастін.

У порівнянні з 2021 роком еріус подорожчав аж на 70, а супрастін на 13 гривень.

ЗАСПОКІЙЛИВІ

Події, які щодень відбуваються у нашій країні, мабуть, нікого не можуть залишати байдужими. Тож, на випадок, коли без заспокійливих не втихомирити, приходять на допомогу найпопулярніші препарати: валеріана та гліцисед. Останній зріс у ціні на 8 гривень, а валеріана — на дві гривні.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПЕРЕВ'ЯЗКИ

У нинішніх воєнних реаліях у домашній аптечці потрібно обов'язково мати матеріали для перев'язки. Також бажано мати джгут чи турнікет.

Асоціація Незалежні Регіональні Видавці України

З початку повномасштабної війни ціни на більшість товарів та послуг помітно зросли. Ситуація з цінами на медикаменти теж не тішить

ЦІНИ НА ЛІКИ У 2021 ТА 2023 РОКАХ

	2021	2023		2021	2023
ПАРАЦЕТАМОЛ	8	12	СОРБЕКС	48	80
ІБУПРОФЕН	41	60	АТОКСІЛ	211	272
ТЕРМОМЕТР	48	50	СУПРАСТІН	97	110
ТОНОМЕТР	361	500	ЕРІУС	260	330
НОКСПРЕЙ	61	77	ВАЛЕРІАНА	26	28
ФЕРВЕКС	155	210	ГЛІЦИСЕД	80	88
ДЕКАТИЛЕН	233	215	БИНТ	6	8
ДРОТАВЕРИН	27	42	ВАТА	7	9
СПАЗМАЛГОН (50штук)	186	220	МЕДИЧНИЙ ПЛАСТИР	37	37
ІМОДІУМ	55	60	ХЛОРГЕКСИДИН	10	15
СМЕКТА	132	150	ПЕРИКИС	6	9

Ціни на бинт, вату та медичний пластир майже не змінилися, стали вищі на 2–3 гривні.

АНТИСЕПТИКИ

Для обробки будь-яких ран

необхідно мати антисептики. Сюди включаємо сучасний аналог зеленки та всім відомий перекис. Останній у порівнянні з 2021 роком зріс у ціні на три гривні, а хлоргексидин на 5 гривень.

Здійснено за підтримки Асоціації «Незалежні регіональні видавці України» в рамках реалізації проекту Хаб підтримки регіональних медіа. Погляди авторів не обов'язково збігаються з офіційною позицією партнерів

РЕКЛАМА

518525

СЛУХОВІ АПАРАТИ

Скринінг, підбір, тестування **БЕЗКОШТОВНО**

Доступні ціни

Апарат "невидимка" за 1 годину

Товар сертифіковано. Сертифікат № PR.402-17 від 28.08.2020 р. Дійсний до 18.06.2024 р. Виробництво SIVANTOS GmbH (Ерланген, Німеччина), колишня назва SIEMENS AT.

вул. Кропивницького, 1 тел. (0432) 52-77-37; (095) 286-37-37; (068) 286-37-37*

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ ЗАШКОДИТИ ВАШОМУ ЗДОРОВ'Ю

516112

ІТА Реєструйся на сайті: **ITA.IN.UA**

Стань професійним тестувальником

067 431-19-21

9 місяців інтенсивного навчання і ти — **QA!**

Разом з Вінницькою ІТ-Академією

ЗА 28 ГОДИН ВОЛОНТЕР ЗІБРАВ ПОНАД 10 ТИСЯЧ ДОЛАРІВ

Благодійність ■ Волонтер Олександр Яновський знайшов в Інтернеті спільноту, учасники якої бажають нашій державі перемоги над рашистами. Це люди, які проживають у різних куточках світу. Вінничанин був приємно вражений їхньою реакцією на пропозицію підтримати наших захисників. В чому проявилася така підтримка?

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA, (067)1079091

Збирати кошти для армії волонтерам стає все складніше. А тут за 28 годин Яновському задонатили понад 10 тисяч американських доларів! І це не єдиний внесок учасників спільноти.

— До війни я заходив на сайт Reddit-r/Ukraine, — розповідає RIA Олександр Яновський. — Тепер звернув увагу, що там багато людей, які висловлюють підтримку нашій державі у війні з росією. Причому, це люди, які проживають у різних куточках світу. Але думками вони поруч із нами. Звернувся до адміністратора із проханням організувати збір коштів на підтримку наших військових. Отримав погодження і став працювати.

За словами пана Олександра, йому вдалося зібрати кошти спершу на один автомобіль, потім ще на два, а також на три дрони і один старлінк.

Каже, все це передав фонду «Енергія Відродження». Він співпрацює з цією організацією. Пояснює це тим, що знає організаторів фонду, його керівника. Довіряє цим людям і впевнений, що зібрана допомога буде доставлена військовим, які потребують її.

Олександр вдалося зібрати кошти спершу на один автомобіль, потім ще на два, а також на три дрони і один старлінк

З допомогою одного з придбаних ним автомобілів вдалося врятувати життя нашим військовим. Про це розповіли бійці. Машиною евакуювали поранених під час обстрілу. Чи вцілів транспортний засіб, про це він не знає.

Співрозмовник поділився інформацією про рекордний для нього збір грошей на згаданому

Олександр Яновський зумів зібрати кошти на три автомобілі для військових. За допомогою одного з них вдалося врятувати життя нашим воїнам

сайті. Протягом 28 годин благодійники скинули понад 10 тисяч американських доларів. Для порівняння: гроші на перший автомобіль він збирав протягом чотирьох днів.

На сайті наш земляк познайомився з болгарином, його теж звали Олександром. Постійно спілкуються. Запрятелювали. Болгарин щоразу під час розмови бажає нам перемоги над росією. Він вирішив особисто підтримати наших захисників. Запитав вінничанина про необхідні потреби. Яновський назвав генератори, бензопили, ноутбуки. Його новий товариш одразу

відгукнувся. За власні кошти придбав два генератори. Їх уже доставили до Вінниці. Пообіцяв також і бензопили, і ноутбуки. Тільки трохи згодом.

Хотілося назвати у публікації прізвище болгарського благодійника.

Олександр каже, що той просив не згадувати його. Не хоче, аби про нього дізналися земляки.

— Він відверто сказав мені, що у Болгарії багато тих, хто підтримує рашку, — розповідає співрозмовник. — Його позицію знають. За це час від часу відчуває на собі «наїзди». Саме через це чоловік просить не згадува-

ти його прізвище, аби зайвий раз не викликати на себе гнів проросійських земляків. Незважаючи на це, болгарин продовжить допомагати нам перемогти окупантів. До допомоги залучає друзів, які розділяють його позицію.

Війна згуртовує людей із різних країн. Це видно, зокрема, з діяльності благодійного фонду «Енергія Відродження». Як пояснив Яновський, фонд має партнерів у різних країнах світу. Організація позитивно зарекомендувала себе. Підтримати наших захисників можна за посиланням — <http://surl.li/fpwyd>

«Це не мішок на голову надіти». Снайперам у Запоріжжя учні надіслали кікімори

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA, (067)1079091

Зробити захисні кікімори — копітка і тривала робота. Волонтери ГО «Шаргород оперативний» самі навчилися робити кікімори, тепер навчають охочих. Керівниця організації Валентина Вельган каже, що з усмішкою згадують про початок роботи.

Шукали в Інтернеті поради, переглядали відеоролики в YouTube, консультувалися з іншими волонтерами, які вже навчилися робити такі маскувальні камуфляжі.

Дехто вважає, що в цьому нема нічого особливого. «Це не мішок на голову надіти», — відповідають таким волонтери. Бо вони вже пройшли шлях від «нитки торочити» до надягати мішковину на основу кікімори.

— Не святі горшки ліплять, — неодноразово згадували народне прислів'я під час набуття навичок.

Тепер, за словами пані Валентини, називають себе профі у створенні зручних камуфляжів. Мова йде про волонтерів підроз-

ділу «Павучки» їхньої організації. Починали із захисних сіток, а згодом стали робити ще й кікімори.

В організації завжди підтримують тих, хто виявляє бажання допомогти. Волонтери гарно відгукуються про колектив Шаргородського ліцею № 2, що у мікрорайоні Соснівка.

Учні цього закладу теж навчилися робити кікімори. Виготовляють їх за підтримки волонтерки Наталії Сідецької. Колективно торочать мішковину, далі напинають її на основу камуфляжу. Необхідні розміри замовляють військові.

Недавно перші чотири виробили лицей передав снайперам на Південний напрям.

Діти дуже пишаються тим, що вони допомогли снайперам.

Ще шість аналогічних виробили волонтери ГО «Шаргород оперативний» із помічниками з сіл Будне і Руданське. Основу для плетіння викроє волонтерка Вікторія Тесля. Робить це відповідно до тих розмірів, що заявляють військові.

Крім того, протягом тижня учасники названої організації сплели 20 захисних сіток, пошили 14 балаклав. З благодійних коштів замовили нитки для основи маскувальних сіток, два рулони тканини зелених відтінків і сітку-основу для кікімор. На все це витратили 18716 гривень. За 2200 придбали тактичні навушники для земляка Григорія Гнатишена.

Бронежилет, військові однострої, каремати, ліки, буржуйки, окопні свічки, продукти харчування — все це доправили захисникам країни у район бойових дій. До речі, смачні харчі готували господині сіл Перепільчинці, Руданське, Голинчинці, Каришків, Грабовець. Зібрану допомогу доставив у Київ Дмитро Павлюк. Звідти партнери шаргородських волонтерів повезли військовим.

Подбала організація і про соціально незахищених земляків. Для них підготували сто продуктивних наборів.

На фейсбук-сторінці ГО «Шаргород оперативний» з'явилося нове повідомлення — волонтери

Кікімори, які замовляли військові, вже відправили на фронт. Діти дуже пишаються тим, що вони допомогли снайперам

готують поїздку до мешканців деокупованої території Херсонщини. І цей вже далеко не перший маршрут проляже з Шаргорода до жителів багатотраждальної області. Допомогти благодійними коштами:

ПриватБанк:
4149499397328715, Терещук Катерина (мати бійця)
PayPal організації —
shargorodoperatyvnyi@gmail.com
5168 7450 3206 7461 EUR
5168 7520 1728 8815 USD

ГІМНАСТКА СВЯТКУЄ 100-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ

Приклад для наслідування ■ Ніна Сердечна навчала дітей легкій атлетиці і гімнастиці. Зараз залишається палкою вболівальницею: випикує RIA і дізнається з газети про перемоги вінничан

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

Ветеран вінницької спортивної гімнастики і фехтування, авторитетна вчителька фізкультури і тренерка Ніна Сердечна днями святкує 100-річний ювілей. Зокрема, це буде 25 березня. З чим майбутню ювілярку вітаємо та бажаємо здоров'я!

ЄДИНИЙ ВИПАДОК В УКРАЇНІ

Ніна Сердечна народилася у селі Яришівка (Тиврівський район). Вона мала успіхи у спортивній гімнастиці. Займалася ще й фехтуванням — зупинилася за крок від звання майстра в цьому виді єдиноборств. У обох цих видах спорту Ніна Сердечна виграла обласні і міські змагання.

Навчалася у Києві, в інституті фізичної культури і спорту. Третину століття Ніна Петрівна пропрацювала у Вінницькій школі № 1. Викладала там фізичну культуру понад 30 років. За наполегливу працю їй присвоїли звання заслуженого вчителя України. Це, до речі, єдиний випадок у нашій країні, коли викладачу фізкультури дали таке звання!

— Я була не лише вчителькою фізкультури, але й фактично спортивним тренером. З шостої ранку щодня знаходилася на стадіоні, займалася спортом

із учнями. Мої вихованці посідали перші місця на легкоатлетичних естафетах. Також, окрім легкої атлетики, навчала їх художній гімнастиці. Возила школярів на республіканські змагання до Києва, — розказала Ніна Сердечна.

ТРЕНУВАЛА МАЙБУТНЮ УЧАСНИЦЮ ОЛІМПІАДИ

Вихованці пані Ніни згодом демонстрували високі результати на змаганнях навіть найвищого рівня. Приміром, одна із колишніх учениць Ніни Сердечної дійшла аж до Олімпійських ігор! Це Альбіна Єлькіна, яка виступала в 1956 році у Мельбурні (Австралія) у метанні диску. Там посіла престижне п'яте місце.

Ще одна колишня вихованка Ніни Сердечної Світлана Недбалюк в юності успішно виступала у спортивній акробатиці, а згодом стала викладати фізичну культуру.

Ветеран спорту завжди подавала гідний приклад землякам. Раніше періодично була на змаганнях. Особливо на стадіоні Центрального парку культури і відпочинку, де вболівала за вінницьких спортсменів.

Ніна Сердечна й досі є палким вболівальником. По телевізору любить дивитися футбол та репортажі з інших змагань. Перед-

Ніна Сердечна час від часу спускається і піднімається пішки на п'ятий поверх. Після кожного прийому їжі ходить по кімнаті човниковим способом

плачує газету RIA, за допомогою якої слідкує за досягненнями вінничан.

— Нещодавно вінницькі акробати зайняли призові місця на міжнародних стартах. Я дуже за них рада. Боротьбою та важкою атлетикою особливо не цікавлюся. А ось легка атлетика, гімнастика, акробатика — до вподоби. Спостерігаю за спортивними подіями по ТБ. Але, на жаль, пам'ять вже не та, як раніше. Тому дещо із того, що бачила, забуваю, — каже ювілярка.

СПОРТИВНА РОДИНА

У Ніни Сердечної дві дочки, три онуки і п'ять правнуків. Майже всі нащадки пані Ніни дружать зі спортом, ходять до спортзалу або облаштовують її вдома. Приміром, онук Леонід був одним із найкращих на чемпіонаті Ізраїлю з важкої атлетики. Правнуку Ярославу — шість років, але він уже отримав грамоту за перше місце у боротьбі.

Домашнє господарство Ніни Сердечної допомагає вести дочка Олена, з якою мешкає останній півтора року. Вона в молоді роки трохі займалася кульовою стрільбою і гімнастикою, хоча працювала у галузі культури.

— Стандартні фізичні вправи

мама зараз не робить, адже перенесла операцію. Зараз, після реабілітації, вона в непоганому стані. Слідкує за своїм харчуванням. Вживає лише дієтичні страви. Час від часу спускається і піднімається пішки на п'ятий поверх! Буває важко, але мама це робить. Після їжі ходить по кімнаті (човниковим способом), — каже Олена.

ПРИКЛАД ДЛЯ НАСЛІДУВАННЯ

Спільнота ветеранів вінницького спорту особливо шанує Ніну Сердечну, ставить її у приклад.

— Ніну Петрівну знаю дуже давно. З неї потрібно брати приклад всім нашим ветеранам спорту, вона — молодець. За роки моєї роботи у ветеранській Асоціації поки що не було жодної людини, якій виповнилося б 100 років, — каже віцепрезидент обласної Асоціації ветеранів спорту і тренерів «XXI сторіччя» Георгій Самков.

Він згадав і pokojного чоловіка Ніни Сердечної Володимира.

— Володимир працював вчителем фізичної культури у школі № 29. Був рекордсменом області у метанні списа і завжди відкривав масові змагання. Недарма мав гарний командний голос, — каже Георгій Самков.

КОРОТКО

Підсумки вищої ліги

■ Вінницькі «ЯСКО», «Енергетик» і «Універ-Динамо» (Харків). У такому порядку розташувалися призери вищої ліги чемпіонату області з футболу серед аматорів. Нагородження відбулося 17 березня у Сосонці. Йшлося про те, що футболісти Вінниччини посідають друге місце у Всеукраїнському рейтингу, одразу після харків'ян. А перші дві обласні команди отримали право представити регіон у чемпіонаті країни (відповідно у першій і другій лігах).

Завершили «сухою» нічиєю

■ Сухою нічиєю завершився останній матч Зимового кубка ПФЛ у Вінниці, де наша «Нива» приймала одноклубників з Бузової. Попри те, що гості, лідери Другої ліги, вже гарантували собі срібло турніру, вони виставили на гру майже найсильніший склад. Після нічії вінничани залишилися без бажаної бронзи.

У фіналі Суперліги

■ Чоловічий волейбольний клуб «Добродій-Медуніверситет-ШВСМ» у другій грі здолав збірну України U-17-3:0 (за партіями 25:21, 25:20, 25:20) і вийшов до фіналу Суперліги.

Найрезультативнішою гравчинєю матчу стала наш капітан Валерія Якушева. Вона заробила 16 очок.

Шах і мат

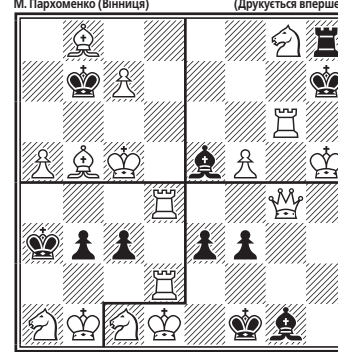
■ Фінішував шаховий турнір, присвячений звільненню Тульчинщини від німецько-фашистських загарбників.

Серед хлопців перше місце посів Володимир Шафір (Вінниця), серед дівчат і в загальному заліку перемогла Софія Сова (Тульчин).

Випуск №11 (1248)

Двоходові задачі-мініатюри. Для підвищення майстерності гри в шахи рекомендується розв'язувати шахові задачі на діаграмі.

Задача №2977-2980 М. Пархоменко (Вінниця) (Друкується вперше)

ПЕРЕВІРТЕ РОЗВ'ЯЗОК:
Газета RIA №11 від 15 березня 2023 року

Задача №2973
1... Тa8 2. Кb8! ab8 Фх;
1... Фb8! ab8 Ф 2. Са7 Фb5х.

Задача №2974
1... Те7 2. Крg8 Те8х;
1... Сd7! Тd7 2... Крg8 Тd8х - ідеальний мат.

Задача №2975
1... Крb4 2. Тb1 Тd2х;
1... Крb1! Тd1+ 2... Кра2 Та1х.

Задача №2976
1... Крg5 2. Крh3 Сf1х;
1... Крh1! Са3+ 2... g2 Те1х - зв'язка чорного пішака. М. Пархоменко

Футзальний студентський форум

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

Понад два тижні у Вінниці тривав чемпіонат області з футболу серед студентів. Ігри проходили у спорткомплексі «Аква-Він».

На старт вийшли сім команд. Це були колективи місцевих медичного, педагогічного і технічного університетів, торговельно-економічного інституту, двох релокованих Харківських вишів і Донецького національного університету ім. Стуса. Вони грали за коловою системою. Змагання організувала футбольна Асоціація студентів області за підтримки обласної Асоціації футболу і Асоціації футболу Вінницької міської громади.

Перемогу здобула команда Вінницького торговельно-еконо-

мічного інституту, яка набрала 13 очок. Срібло в активі Донецького національного університету, бронза — у Харківського національного університету Повітряних сил України. Ці команди здобули по 10 балів, але кращою різниця забитих і пропущених м'ячів виявилася у донеччан.

Всі команди отримали комплекти м'ячів і кубки за участь. Призери нагородили кубками, медалями і грамотами.

Були вручені й індивідуальні нагороди. Найкращим тренером був визнаний Артем Корольов (КФК-7 «Динамо», Харків), найкращим воротарем — Іван Білецький (ВТЕІ), найкращим гравцем — Гліб Куліш (ХНУПС), найкращим бомбардиром Станіслав Тимошук (ВТЕІ).

Вінницьким студентам склали конкуренцію колективи вишів із Харкова і Донецька. Перемогу здобула команда Вінницького торговельно-економічного інституту

П'ЯТЬ ГРАНТІВ НА БІЗНЕС: ДЕ ОТРИМАТИ БЕЗПОВОРОТНО ГРОШІ

Допомога ■ Фінансової підтримки для розвитку бізнесу під час великої війни з'явилося багато. Є також кілька варіантів для підприємців, як залучити безповоротну фінансову допомогу. Розповідаємо про п'ятірку грантових програм. Та пояснюємо, що потрібно, аби отримати кошти на розвиток чи створення власної справи

НАТАЛІЯ КОРПАН, RIA,
(097)1448132

ДО 250 ТИСЯЧ НА МАЛИЙ БІЗНЕС

Грант від 50 до 250 тисяч гривень від урядової програми на створення або розвиток власного бізнесу можуть отримати кожен українець/ка. Ви маєте бути майбутнім підприємцем, діючим ФОП або юридичною особою. Зараз триває вже четвертий етап подачі заявок. Триває він до 26 березня.

Загальний бюджет цієї урядової програми до кінця 2023 року — 1,8 млрд гривень. Заяви приймаються онлайн через «Дію», для цього:

- Заповніть онлайн-заявку у «Дію» за посиланням: <https://cutt.ly/84kZcXs>.

- Прикріпіть бізнес-план.

- Підпишіть електронним підписом та відправте.

Якщо ж у вас виникають проблеми з подачею заявки дистанційно, то ви можете прийти на консультацію у найближче відділення Ощадбанку.

«Рішення про надання гранту приймає Державна служба зайнятості, перевіряючи заяву уповноваженим банком та розглянувши ваш бізнес-план», — пояснюють у «Дію».

Грант можна витратити на:

придбання обладнання; закупівлю сировини; орендну плату (не більше 25% від суми гранту) та лізинг обладнання.

НА СТВОРЕННЯ АБО РОЗВИТОК ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Це грант від держави, кошти з якого можна витратити на нові проекти у сфері переробки. Подавати заявку можуть майбутні підприємці, діючі ФОП або юридичні особи. Кінцевий строк подання заяв 31 березня.

Розмір гранту до 8 млн гривень, за умови створення не менше 25 робочих місць.

Рішення про надання гранту приймає Міністерство економіки, перевіряючи заяву уповноваженим банком та ваш бізнес-план.

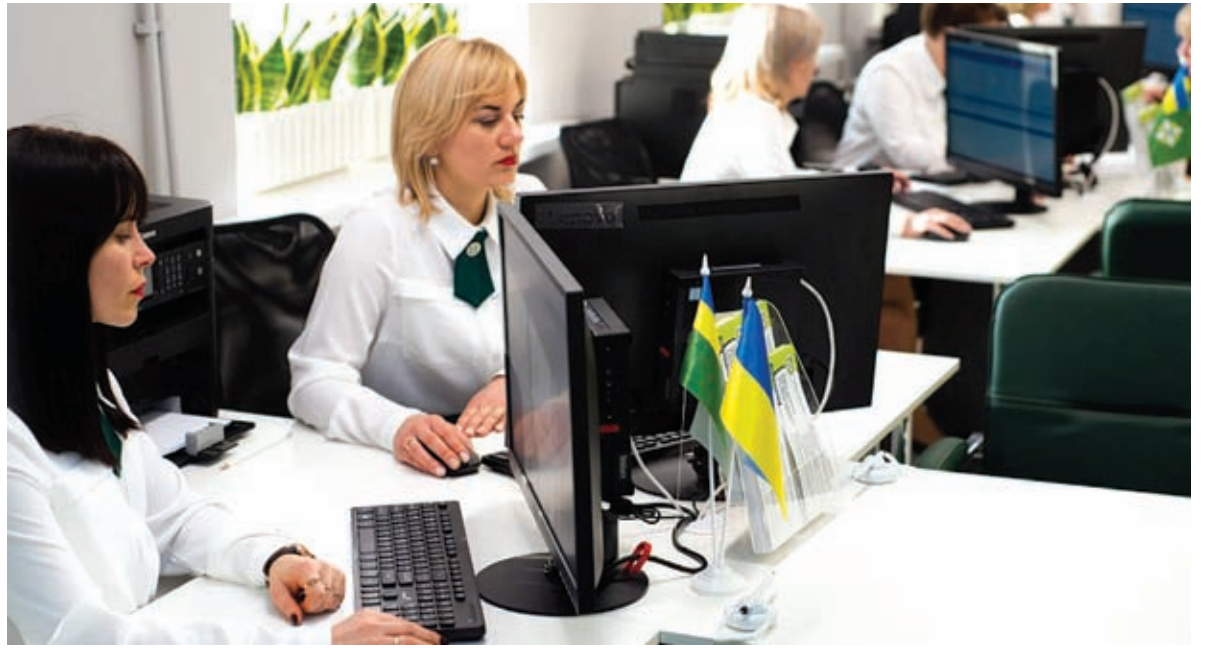
Подати заявку треба через «Дію» за посиланням: <http://surl.li/cjrlr>. Окрім заповнення заяви, потрібно ще прикріпити бізнес-план.

Витратити грант можна на витрати, пов'язані з:

- придбанням основних засобів виробництва (верстати, технологічне обладнання);

- введенням в експлуатацію верстатів, технологічного обладнання;

- доставкою придбаних верстатів, технологічного обладнання.

Від початку великої війни чимало підприємців зазнають складнощів із веденням бізнесу. Тому для їхньої підтримки у складний час створюють чимало різних грантів

ГРАНТ ВІД USAID

Можна також отримати грант від програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України». Це безповоротна фінансова допомога для проектів подвійного призначення. Фонд надає грантову підтримку проектам, які працюють у сферах: оборона, кібербезпека, інфраструктурна відбудова, охорона здоров'я, освіта.

Грант надається у розмірі до 35 000 доларів США.

Подати заявку можна за посиланням: <http://surl.li/cdith>. Триває приймання заявок до 24 липня 2023 року.

МІКРОФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕСУ ВЕТЕРАНІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХНІХ РОДИН

Фінансування запустив Український ветеранський фонд. Ветерани/ки та члени їхньої родини можуть отримати 20 тисяч гривень на купівлю товарів та обладнання для ведення власної справи.

Подавати заявки можуть: ветерани, ветеранки, дружина, чоловік, батько, матір, дитина (у тому числі усиновлена) учасника чи учасниці бойових дій, а також загиблих захисників.

Подати заяву можна до завершення воєнного стану. На цю програму загалом виділили 10 мільйонів гривень. Фонд може профінансувати 500 учасників, наразі прийняли заявки від 162.

Як читаємо на сайті ветеранського фонду, якщо ваша заявка відповідає вимогам, після перевірки документів і схвалення — ви отримаєте кошти впродовж 10 днів.

Заповнити заявку можна за посиланням: <http://surl.li/etnwc>.

ГРАНТ НА ТЕПЛИЦЮ

Ви можете надіслати заявку щодо отримання гранту на розвиток тепличного господарства. Для отримання гранту вам потрібно заповнити заявку у «Дію» (за по-

силанням: <http://surl.li/cjroz>) та додати до заяви скановану копію проекту будівництва модульної теплиці разом із кошторисною документацією. Заява має бути підписана розробником проекту.

Якщо ж у вас виникають проблеми з подачею заявки дистанційно, то ви можете прийти на консультацію у найближче відділення Ощадбанку.

Розмір гранту становить:

- для 0,4–0,6 гектара — 2 мільйони гривень;

- для 0,8–1,2 гектара — 3,5 мільйона гривень;

- для 1,6–2,4 гектара — 7 мільйонів гривень.

Але не більше 70% вартості проекту.

«Ви можете отримати грант, якщо земля у вашій власності або у правокористуванні не менше ніж 7 років. Також ви маєте створити від 14 робочих місць на 1 га площі модульної теплиці», — пояснюють у «Дію».

РЕКЛАМА

ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ

42⁰⁰

Кокосовий батончик без цукру Cocosnut Bar 50 г

69⁰⁰

Замінник цукру Green Leaf Солодка Стевія (1:4) 100 г

310⁰⁰

Вітаміни для діабетиків Doppelherz® Aktiv, 30 шт

58⁰⁰

Жувальні ведмедики без цукру Damel gummy bears, 100 г

53⁰⁰

Печиво галетне BakerBee з виноградним соком, 90 г

600⁰⁰

АКЦІЯ! Глюкометр NEWMED NEO + 50 тест-смужок

100⁰⁰

Ланцети універсальні Microlet, 25 шт

87⁰⁰

Декстроза Mivolis Traubenzucker mit Magnesium, 100 г (30шт)

125⁰⁰

Пластир еластичний фіксуєчий Omnifix Elastic 5 см x 10 м

2850⁰⁰

Сенсор моніторинга глюкози FreeStyle Libre

30⁰⁰

Кекс STEVIA шоколадний без цукру

ЗАМОВЛЯЙТЕ НА:
saharokshop.com
+ 38 066 249 67 87

ДЕ ЛІКУВАЛИ ВІННИЧАН ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

Історія медицини ■ У мемуарах «Моя Вінниця» вінничанин, який пізніше емігрував до Німеччини, описує життя міста після Другої світової війни. З його розповідей дізналися про те, що у Пироговці довгий час лікували «кістяну» людину, а в міській стоматології — працював борець, який міг пальцями вирвати хворий зуб

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Про життя по-воєнній Вінниці розповідає у мемуарах «Моя Вінниця» Ніл Крас — під таким псевдонімом писав Соломон Вайнштейн, вінницький лікар, що мігрував до Німеччини.

ПРО ДИТЯЧІ ЛІКАРНІ

Окрему главу мемуарів Ніл Крас присвятив вінницьким лікарням та лікарям, які працювали в 1945–1960-х. Адже, на думку автора спогадів, медики були відомими вінничанами, відігравали чималу роль у житті багатьох людей, а розвиток медицини чітко вказував на розвиток Вінниці у цілому.

«Дитяча лікарня № 1 знаходилася у будинку, побудованому одеським купцем-греком Кумбарі. Будівля, звісно, не була пристосована для розміщення медичного закладу. Тому деякі стіни зламали, інші (таких було більше) спорудили — і процес пішов. Мені ж здавалося, що в цій будівлі добре було б знати фільм про привиди. Стільки було там переходів, драбнок, комірок, інших закутків! А у дворі — землянка, в якій жив вічно похмурий сторож», — пише Ніл Крас.

Головним лікарем закладу, пише Крас, була його мати — Клара Миронівна Кадиш, завідувала поліклінікою Ребека Юхимівна Воловер.

«Стационар у перші повоєнні роки очолювала симпатична молода жінка, на прізвище Кіркова. Вона була москвичкою, дружиною молодого підполковника (або полковника), який займався військовим зв'язком», — розповів автор мемуарів.

Дитяча лікарня № 2 та дитяча інфекційна були на Замості. Орієнтовне їх місце розташування — неподалік площі Перемоги, а друга, десь за залізничною лікарнею. Головним лікарем дитячої лікарні № 2 був Григорій Якович Капустян.

ЛІКАРНЯ № 2 БУЛА НА МІСЦІ ЄВРЕЙСЬКОЇ

Перша лікарня, вже для дорослих, розташовувалася за спогадами автора, в пристосованих для медзакладу будинках на вулиці Магістратській. І там головним лікарем був Іван Павлович Кондратюк.

«Лікарню № 2, на вулиці Во-

рошилова (нині Замостянська), я знав добре. До війни, за розповідями старожилів, там була єврейська лікарня, збудована ще в 19 сторіччі. Як і скрізь тут були величезні палати, мінімальні зручності. А ще тут діяла хірургічна клініка професора Шраєра, — пише Ніл Крас. — Працював хірургом чудовий лікар та людина Леонід Львович Шафранський, згодом професор у Казахському НДІ онкології та радіології в Алма-Ати. Він багато чого пояснював мені, студенту, під час моїх добровільних чергувань разом із ним».

На сьогодні єврейська, а пізніше лікарня № 2, не збереглася. На її місці звели будинки № 18, 20, 22 на Замостянській та № 38 на Острозького.

«У єврейських лікарнях, побудованих коштом багатих євреїв, як правило, лікували хворих незалежно від віросповідання та національності. Інша річ, що там була кошерна їжа, молитовні єврейського типу, рабин тощо. А от лікарями, як я розумію, працювали в єврейських лікарнях лише євреї. Тут багато причин, у тому числі — мовний бар'єр: наприкінці 19-го століття у Вінниці їдиш був рідним для більшості населення», — пише Ніл Крас.

ПРО ПИРОГОВКУ ТА «КІСТЯНУ ЛЮДИНУ»

Обласна лікарня після Другої світової війни була повністю відбудована.

«У лікарні були майже всі найкращі лікарі області. І найкраща на той час апаратура. І — професура. Головним лікарем, пам'ятаю, був чоловік, на прізвище Островський, — розповів автор мемуарів. — У повоєнні роки в лікарні ще працював фельдшер: ходив по всіх відділеннях і давав поради щодо виходження найважчих хворих. Дивні, на думку лікарів, рекомендації, але допомагали. У дитячому відділенні він проводив масочний наркоз, дозуючи ефір, виходячи з лише йому відомого принципу. Дивовижний старий! Звали його Корній Терентійович Матвійчук».

Згадує Ніл Крас і про дивовижного пацієнта Пироговки: людину, яка через своє захворювання отримало прізвисько «кістяна людина».

«У нього поступово закростеніли всі тканини. Ноги, наприклад — суцільна кістка. По якій він бив ципком, відганяючи мух. При цьому лунав звук, що на-

У цьому особняку на Оводова, 1 довгий час працювала дитяча поліклініка. Зараз будівлі вже понад 100 років, її будували за проектом архітектора Григорія Артинова

гадує такий при ударі палицею по оголеному від кори стовбуру дерева», — пише автор мемуарів.

Про цього пацієнта ходили легенди. Мовляв, він єдиний у світі та ще його випадок не розгаданий медициною, тому німці хотіли забрати цю людину до своїх клінік на вивчення і лікування.

Бачили цього пацієнта ледь не всі відвідувачі Пироговки, а от як звали — дізналися вже після смерті «кістяної людини».

«Хворих євреїв перевели до єврейської лікарні. В Пироговці лишили тільки Пейсаха Хазіна, який представляє науковий інтерес — у нього був осифікувальний міозит», — пише інший автор книги «Окупація Вінниці» (Київ, 2012) Куликов.

Пироговка після війни була повністю відбудована. Сюди, через найновіше обладнання, хотіли потрапити всі лікарі

БІЛЯ ПСИХЛІКАРНІ ДІЯВ ГОСПІТАЛЬ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ

Ще після війни діяло клінічне містечко на П'ятничанах, в садибі Грохольських. Надавали там увесь спектр медичних послуг. А після відбудови обласної лікарні, на П'ятничанах лишили тільки протитуберкульозну службу. Адже, за спогадами Ніла Краса, у 1940–1950-х туберкульозних хворих у місті було дуже багато.

Онкологічна лікарня спочатку була на вулиці Леніна (Соборна), а згодом переїхала на Котовського (Грушевського), неподалік від будівлі музичного училища.

«Психоневрологічна лікарня ім. Юшенка — найбільша лікарня зі своїми різними службами, розташовувалася колись на околиці міста. Головним лікарем у 50-х роках був Мар'янчик.

Коли Козир поїхав Першим секретарем обкому до Одеси, він забрав із собою деяких вінничан. У тому числі й Мар'янчика, який отримав ту саму посаду у місті біля моря. Співробітники лікарні шкодували про це», — пише Ніл Крас.

На території психоневрологічної лікарні також діяв госпіталь інвалідів Вітчизняної війни (Другої світової війни).

«Там лікувалися ветерани від багатьох болячок. Головним чином від наслідків військових поранень. Тому у шпиталі був ортопедичний центр. Очололював його доцент Слюсар. Дуже скромна, навіть можна сказати, сором'язлива людина», — розповів автор мемуарів.

БОРЕЦЬ-СТОМАТОЛОГ

На проспекті Коцюбинського розташовувалася Залізнична лікарня з поліклінікою. Автор відзначив, що медзаклад був спланований і збудований більш-менш сучасно, тож ця установка була популярною серед вінничан.

«Лікувались там переважно залізничники та члени їхніх сімей, але різними шляхами в пацієнти пробивалися і «чужі». Лікарня була однією із клінічних баз медичного інституту», — пише Ніл Крас.

Діяла у повоєнній Вінниці й стоматологічна клініка. Завідував нею Семен Якович Поляченко.

«Вечорами він — колишній борець класичного стилю — тренував молодь. Подейкували, що він вириває зуби, не вдаючись до спеціальних стоматологічних інструментів. Такі сильні його пальці борця. Те саме говорили про завідувача відділення цієї лікарні, Абатія Львовича Леонардова. Колишній чемпіон України з боротьби самбо», — пише Ніл Крас.

І додав цікавий випадок, про який автору мемуарів розповів випускник Медінституту Леонід Вайсберг.

«Не пам'ятаю, хто з них — борець чи самбіст — одного разу демонстрували нам, студентам, трюк. У кріслі сиділа молода симпатична дівчина. Наш викладач приміряв до хворого зуба різні страшні блискучі предмети. Коли дівчина дійшла до «кондиції», лікар невловним рухом двох пальців швидко видалив зуб. Ощасливлена майже безболісним видаленням зуба дівчина одразу вибачила симпатичному мучителю. Студенти були в захваті від цієї порочної, у плані медичної етики, гри», — йдеться в мемуарах.

У СУДОВО-МЕДИЧНІЙ ЕКСПЕРТИЗИ ПРАЦЮВАВ ФРАНЦУЗ

«У 1-му пологовому будинку (на Пушкінській вулиці) головним лікарем був Недовес, у 2-му (на проспекті Коцюбинського) — Муляр. Муляр любив випити, Недовес був зятим преферансистом. Мій брат дуже часто разом із Недовесом та іншими «забивав кульку», — продовжує далі розповідь про медзаклади Ніл Крас.

Діяла у Вінниці й судово-медична експертиза. Обласне бюро два десятиліття очолював професор Ципковський. Крас описує його як «владну і сувору людину, яка вміла використовувати усі наявні можливості».

«Чи то на кафедрі, чи то в бюро у Ципковського працював препаратом (трупним служителем) невисокого зросту худорлявий француз. Потрапив він до Вінниці, як розповідали, одразу ж після війни. Десь на заході Європи він зустрів викрадену туди німцями українську дівчину, закохався в неї до нестями — і після звільнення від фашизму поїхав із нею в Україну. Наче працювали вони разом. А потім я чув, що врешті-решт француз із дружиною та дитиною покинули Вінницю у західному напрямку», — згадує Ніл Крас.

АНЕКДОТИ

Зарплата шепоче:
— Давай кудись сходимо!
А я їй:
— Вдома сиди, маленька ще!!!

Якщо Притула почне збір коштів, щоб залити р@шку бетоном, я візьму кредит..

Вийшла килим побити.
На хвилинку уявила, що це російський орк. Тепер живу без килима)

Коли я проходив медкомісію, психіатр запитав у мене:
— Чим відрізняється місяць від сонця?
Я відповів, що Місяць — супутник Землі, а Сонце — зірка. На що психіатр сказав:
— Ти що, дебіл? Сонце світить вдень, а місяць — вночі!

Василь був настільки невезучим, що програвав всі свої гроші в кавовому автоматі.

— Прийми мої щирі вітання, мій хлопчику. Я влевнений, що сьогоднішній день залишиться у тебе в пам'яті як найщасливіший день у твоєму житті!
— Але ж весілля завтра, тату!
— Я знаю, що говорю!

Журналіст запитує у путіна:
— Чому в росії так часто падають ракети?
— Не треба нагнітати. Вони падають не частіше, ніж злітають. Принаймні поки що...

— Причина всіх ваших нещастя — алкоголь.
— Дякую, пане суддя, що ви не звалили всю провину на одного мене.

— Чому ви втекли з в'язниці? — запитує поліцейський спійманого.
— Я хотів одружитися.
— Хм... Дивне у вас уявлення про свободу.

Суддя запитує чоловіка:
— Щовечора, повертаючись додому, ви виявляли в шафі іншого чоловіка?
— Так!
— І це стало причиною ваших розбіжностей із дружиною?
— Так! Адже я не міг там повісити свій піджак.

У шлюбному агентстві:
— Ви кому, міс, перевагу віддасте, брюнету чи блондину?
— Мені б хотілось рудого! В мене меблі червоного кольору!

Зателефонувала чоловікові.
Запитую:
— Ти мене дуже любиш?
Відповідає:
— Купуй.
От що таке справжнє подружнє взаєморозуміння!

Дружина красується перед дзеркалом і каже чоловікові:
— Я сьогодні була у лікаря, і він сказав, що у мене груди як у двадцятирічної дівчини...
— А про п'ятдесятирічну дупу він нічого не говорив???

— Ні... Про тебе він не питав!

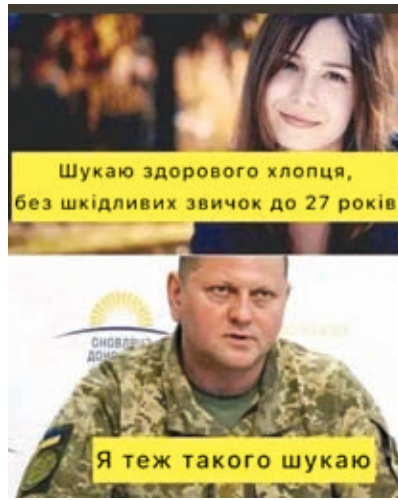
Дівчина прибігає до лікаря:
— Лікарю, допоможіть! Мене вкусив джміль!
— Нічого, зараз намажемо маззю.
— Але як ви його зловите? Джміль, напевно, вже далеко полетів!
— Та ні ж, я намажу те місце, де він вас вкусив.
— А-а-а, це було в парку на лавці, під деревом.
Лікар, закочучи очі:
— Ні, я помажу вам ту частину тіла, куди вас вкусив джміль, і все пройде.
— Так би й сказали, докторе! Джміль вкусив мене в палець.
— Який саме?
— Звідки я знаю? Як на мене, так усі джмелі однакові.

— В росії дуже багато безглузких речей!
— Наприклад, реклама горілки...

Начальник уважно розглядає свою нову секретарку... «Четверо дітей», — шепоче йому на вухо інспектор відділу кадрів.
— Не може бути, вона ще така молода...
— Не в неї, а у вас...

Якщо ви понявчали, а їжа в місці так і не з'явилася, то найімовірніше ви не кіт. Доведеться йти і працювати.

Василь хотів помиритися з тещою і вирішив купити їй халат.
Але все пішло не так...
Теща прокинулася, коли він мряв її рулеткою.

Комісія ООН, яка шукає ознаки геноциду українців:

черга з українців на аеродромі мочулище в білорусі, бажаючих влупити кувалдою по тому літаку що вічно викликав всеукраїнську повітряну тривогу

хто це і що вони в дідька роблять?

в білорусі знову злетів тріцятьпервий міг

ГОРОСКОП

ОВЕН
Ви можете зіткнутися з проблемою, яка змусить вас серйозно замислитись над своїми пріоритетами. Постарайтеся переглянути свої уявлення про дружбу. Вам не варто недооцінювати своїх перемог, але чим менше про це знатимуть оточуючі, тим краще для вас.

ТЕЛЕЦЬ
Вам необхідно зібратися та сконцентруватися перед вирішальним кроком. Роботи накопичилося дуже багато, і ви, як завжди, незамінні, тому розслабитися не вдасться. Тримайте всі справи під контролем, і ситуація обов'язково вирішиться на вашу користь.

БЛИЗНЮКИ
Події цього тижня можуть бути непередбачуваними та дещо непорядкованими, але все вирішиться на вашу користь. Ви отримаєте те, чого так довго домагалися.

РАК
Початок тижня невдалий до ухвалення відповідальних рішень, але сприятливий для творчої роботи. Ви можете отримати підтримку однодумців та прихильність начальства, з'явиться можливість обійняти вищу посаду.

ЛЕВ
Цього тижня ви можете бути зануреними в чужу метушню: через друзів, у справах яких ви братимете активну участь, вас можуть залучити до суміжного проєкту по роботі. Не думайте про те, що вас не стосується. З вами можуть відбуватися раптові та непередбачені події, проте не варто панікувати.

ДІВА
Приємно відчувати себе значною людиною, повага надає впевненості у своїх силах. Починають зміцнюватися ваші позиції на роботі та у бізнесі. Сконцентруйтеся, зберіться та дійте.

ТЕРЕЗИ
Не варто зайве перевагати себе спілкуванням із великою кількістю людей. Це більше підходить для розумових і духовних занять. Вам будуть вдаватися найпростіші проєкти.

СКОРПІОН
Ви зможете добре заробити та отримати вигідну пропозицію. Доведеться ухвалювати дуже важливе рішення. Вас можуть відвідати свіжі та оригінальні ідеї, тому краще зайнятися роботою з творчим елементом, рутина зачекає.

СТРЕЛЕЦЬ
Не вплутуйтеся в авантюри, можна занадто багато втратити. Швидше, навпаки, чим тихіше і спокійніше проведете ви цей тиждень, тим благополучнішим буде ваше найближче майбутнє. Реалістично оцініть ситуацію, що склалася.

КОЗЕРІГ
Ваша інтуїція дозволить вам знайти корисні зв'язки навіть серед натовпу випадкових людей і зробити серйозний професійний вибір. Не розпилюйтеся, зосередьтеся на найголовнішому і найважливішому.

ВОДОЛІЙ
Не проходите повз дрібниці, у всьому розберіться до кінця. Настав час, коли необхідно серйозно поставитися до своєї кар'єри.

РИБИ
Цього тижня бажано приділити більше часу особистому життю. Будьте активнішими — співпрацюйте, укладайте угоди та спілкуйтеся. Неділя — чудовий день для споглядання та аналітичної роботи.

ПОГОДА У ВІННИЦІ

	GISMETEO	SINOPTIK	METEO.UA
СЕРЕДА 22.03	+13 +6	+11 +5	+12 +7
ЧЕТВЕР 23.03	+16 +8	+17 +8	+14 +5
П'ЯТНИЦЯ 24.03	+16 +9	+16 +10	+15 +10
СУБОТА 25.03	+14 +10	+13 +9	+12 +8
НЕДІЛЯ 26.03	+14 +7	+9 +7	+15 +6
ПОНЕДІЛОК 27.03	+12 +6	+10 +5	+12 +7
ВІВТОРОК 28.03	+10 +5	+6 +4	+7 +3